

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji

za školní rok 2017-2018

Březen 2019

Obsah

Úvod	3
Seznam použitých zkratk	4
1. Struktura škol a školských zařízení ve Zlínském kraji ve školním roce 2017-2018	5
2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji	8
2.1. Předškolní vzdělávání	8
2.2. Základní vzdělávání	10
2.3. Střední vzdělávání	11
2.4. Vyšší odborné vzdělávání	22
2.5. Konzervatoře	23
2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	24
2.7. Základní umělecké vzdělávání	26
2.8. Jazykové vzdělávání	27
2.9. Zájmové vzdělávání	28
2.10. Poradenské služby	29
2.11. Školská zařízení a školské služby	31
3. Pracovníci ve školství	35
4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků	37
5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	38
6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců	39
7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce	43
8. Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje	44
9. Ekonomická část	46
9.1.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem	52
9.1.2. Přímé vzdělávací výdaje	53
9.1.3. Provozní výdaje	57
9.1.4. Investiční výdaje	59
9.1.5. Výdaje na rozvojové programy	60
9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi	60
9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením	63
Závěr	65
Přílohy	66

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2017-2018 je předkládána v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva popisuje stav a mapuje vývoj v jednotlivých segmentech vzdělávání, školských služeb ve vybraných oblastech, včetně oblasti ekonomické. Údaje o výkonech a počtech jsou vztaheny ke školnímu roku 2017-2018 (většinou k září 2017), ekonomické údaje odráží výsledky kalendářního roku 2018. Tento dokument obsahuje rovněž přehled o naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2016.

Seznam použitých zkratk

CPIC	Centrum pro podporu integrace cizinců
CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DÚ	diagnostický ústav
DZ ZK (2016)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2016
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IPRÚ	Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020
IROP	Integrovaný regionální operační program
KAP	Krajský akční plán vzdělávání ve Zlínském kraji
KPPP	Krajská pedagogicko-psychologická poradna
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
NNO	nestátní neziskové organizace
NS	nástavbové studium
OFV	ostatní formy vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SEV	středisko ekologické výchovy
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
ZDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání

1. Struktura škol a školských zařízení ve Zlínském kraji ve školním roce 2017-2018

V České republice je vzdělávací soustava tvořena školami a školskými zařízeními definovanými zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Školy a školská zařízení uskutečňují vzdělávání, poskytují školské služby a zajišťují ochrannou a ústavní výchovu. Subjekty, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení, mohou být zřizovány územně samosprávnými celky (kraje, obce), církvemi, soukromými osobami nebo státem. Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a jejich změny oproti předchozím školním rokům uvádí tabulka 1.

Tabulka 1 - Celkový počet subjektů jednotlivých zřizovatelů (k 1. 9. daného roku)

Zřizovatel	Počet subjektů											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zlínský kraj	126	119	116	115	110	105	102	100	100	100	99	99
Obec	464	469	464	465	465	462	461	458	457	457	457	456
Stát	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4
Soukromý subjekt	33	31	32	31	31	30	31	33	35	38	37	39
Církev	7	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Celkem	635	632	624	623	618	609	606	603	603	606	604	605

1.1. Školy a školská zařízení zřizovaná krajem

V příspěvkových organizacích zřizovaných Zlínským krajem je zajišťováno střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní umělecké vzdělávání, zájmové vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská činnost, výkon ústavní výchovy, služby v ubytovacích zařízeních a v zařízeních školního stravování. Většina krajských školských příspěvkových organizací sdružuje v rámci jednoho právního subjektu různé druhy škol a školských zařízení.

K 1. 9. 2017 zřizoval Zlínský kraj celkem 99 příspěvkových organizací, v tom:

- 46 středních škol, z toho součástí 7 subjektů je zároveň vyšší odborná škola a součástí 4 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
- 1 konzervatoř,
- 18 základních a mateřských škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- 12 dětských domovů,
- 20 základních uměleckých škol,
- 1 pedagogicko-psychologickou poradnu,
- 1 plaveckou školu.

Jejich počet se meziročně nezměnil.

1.2. Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi

Obce ve Zlínském kraji, které zřizují většinu základních a mateřských škol, zřizovaly k 1. 9. 2017 celkem 456 organizací, v tom:

- 227 základních škol, z toho je 128 úplných, tedy s výukou na 1. i 2. stupni; 94 subjektů sdružuje základní a mateřskou školu, a jeden subjekt sdružuje mateřskou, základní a střední školu,
- 202 mateřských škol (samostatné subjekty),
- 1 základní uměleckou školu (samostatný subjekt); další 2 základní umělecké školy jsou součástí základních škol,
- 21 středisek volného času,
- 3 školní jídelny (samostatné subjekty),
- 2 plavecké školy.

V období mezi 1. 9. 2016 a 1. 9. 2017 došlo k následujícím změnám v počtu subjektů:

- Od 1. 7. 2017 došlo ke sloučení Základní školy Pozlovice, okres Zlín, příspěvková organizace a Mateřské školy Pozlovice, okres Zlín, příspěvková organizace. Název sloučené právnické osoby je Základní škola a Mateřská škola Pozlovice.

Následně byly v průběhu školního roku 2017-2018 (mezi 1. 9. 2017 a 31. 8. 2018) realizovány tyto změny v počtu školských organizací zřizovaných obcemi:

- Od 1. 9. 2017 vznikla nová střední škola již v existujícím právním subjektu; nový název: Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová,
- od 1. 1. 2018 došlo ke sloučení mateřské školy v Postoupkách, které jsou součástí města Kroměříže s Mateřskou školou, Kroměříž, Žižkova 4019, příspěvková organizace,
- od 1. 1. 2018 má Mateřská škola Horní Lhota jen jedno místo poskytování vzdělávání; druhé místo vzdělávání, které bylo v Dolní Lhotě, bylo převedeno pod základní školu v Dolní Lhotě; vznikla sloučená Základní škola a Mateřská škola Dolní Lhota, okres Zlín, příspěvková organizace,
- od 1. 3. 2018 byla v Základní škole a Mateřské škole Janová zrušena základní škola; nový název subjektu je Mateřská škola Janová,
- od 1. 7. 2018 došlo ke sloučení mateřské školy se základní školou v Uherském Brodě – Havřicích; nový název subjektu je Základní škola a Mateřská škola Uherský Brod – Havřice, příspěvková organizace.

1.3.Školy a školská zařízení zřizovaná soukromými subjekty

Soukromé subjekty ve Zlínském kraji zřizovaly k 1. 9. 2017 následující školy a školská zařízení:

- 4 základní školy, z toho 2 subjekty sdružují základní a mateřskou školu,
- 12 samostatných mateřských škol,
- 14 středních škol (vč. SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o.), z toho součástí jednoho subjektu je zároveň vyšší odborná škola, součástí 2 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky a součástí jednoho subjektu je středisko praktického vyučování,
- 1 vyšší odbornou školu, další VOŠ je součástí SŠ,
- 1 středisko praktického vyučování (samostatný subjekt),
- 6 základních uměleckých škol,
- 1 samostatné Středisko volného času RADOST ZLÍN.

V průběhu školního roku 2017-2018 (od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018) byly realizovány tyto změny v počtu školských organizací zřizovaných soukromými subjekty:

- Od 1. 9. 2017 vznikly následující subjekty: Rožnovská lesní mateřská škola z.s. a DOBRÁ Montessori mateřská škola s.r.o.,
- dne 12. 9. 2017 byla zrušena Mateřská škola Montessori - Dětem s.r.o.,
- od 1. 9. 2017 zahájila Slovácká Základní umělecká škola, s.r.o. po přerušení opět činnost pod novým názvem Základní umělecká škola Folklorika, s.r.o.,
- od 1. 9. 2017 je nové Středisko volného času RADOST ZLÍN,
- od 31. 8. 2018 vznikla nová základní škola 1. zlínská soukromá základní škola s.r.o., která však ve školním roce 2018-2019 nemá zapsané žáky a která následně dne 16. 11. 2018 změnila název na ScioŠkola Zlín – základní škola, s.r.o.

Dne 1. 9. 2018 vznikly:

- Lesní mateřská škola Clavicula, z.ú.,
- Active Learning Základní škola s.r.o.,
- Základní škola Na Dědině s.r.o.,
- ZUŠ Kostka, s.r.o.

1.4. Školy a školská zařízení zřizovaná církvemi

K 1. 9. 2017 církve zřizovaly ve Zlínském kraji celkem 7 subjektů:

- 4 základní školy, z toho jeden subjekt sdružuje základní školu a mateřskou školu,
- 3 střední školy, z toho 2 gymnázia a jednu střední odbornou školu, součástí jednoho gymnázia je také středisko volného času.

V průběhu školního roku 2017-2018 (od 1. 9. 2017 do 30. 8. 2018) se počet školských organizací zřizovaných církvemi nezměnil. Nová školská organizace vznikla s účinností od 1. 9. 2018:

- Střední odborná škola svatého Jana Boska

1.5. Školy a školská zařízení zřizovaná státem

K 1. 9. 2017 zřizovaly ústřední státní orgány (ministerstva) ve Zlínském kraji celkem 4 subjekty, jejich počet se meziročně neměnil:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřizovalo dvě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy včetně škol při těchto zařízeních a dále subjekt, který sdružuje školy pro sluchově postižené,
- Ministerstvo vnitra ČR zřizovalo jeden subjekt (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově).

2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji

2.1. Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání v České republice je součástí systému vzdělávací soustavy a zabezpečuje první etapu celoživotního vzdělávání. Je poskytováno zejména v mateřských školách, ve kterých jsou děti vzdělávány zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. Vzdělávání a organizace mateřských škol se řídí podobnými pravidly jako ostatní školy a jsou řízeny pokyny MŠMT.

Činnost mateřské školy vykonávají právnické osoby. Zřizovatelem mateřských škol může být kraj, obec, ministerstvo, registrovaná církev a náboženská společnost nebo jiná právnická nebo fyzická osoba.

Naprostou většinu běžných mateřských škol ve Zlínském kraji zřizují obce jako své příspěvkové organizace. Soukromí zřizovatelé volí při zřizování škol formu společnosti s ručením omezením, obecně prospěšné společnosti nebo školské právnické osoby dle školského zákona.

Jednotlivé právnické osoby vykonávají činnost mateřské školy na jednom i více pracovištích a poskytují dětem celodenní péči. Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou.

Mateřské školy ve své činnosti vycházejí z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a snaží dosáhnout toho, aby děti na základě svých možností získaly takové znalosti, dovednosti a kompetence, které jim zajistí úspěšnost v dalším vzdělávání a v životě.

Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve školním roce 2017-2018 se v mateřských školách poprvé realizovala novela školského zákona (která se týkala zavedení povinného předškolního vzdělávání pro děti, které od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte) a způsobu jejího plnění.

Mateřské školy

V současné době je kapacita mateřských škol ve Zlínském kraji dostatečná. Všechny děti ve věku od 3 let, jejichž rodiče měli ve školním roce 2017-2018 zájem o předškolní vzdělávání svých dětí v mateřské škole, byly do mateřských škol přijaty.

Tabulka 2 - Počty mateřských škol podle jednotlivých zřizovatelů k 1. 9. 2017

Okres	Obecní		Soukromé	Církevní	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ			
Kroměříž	50	15	1	0	66
Uherské Hradiště	47	28	1	0	76
Vsetín	50	22	4	0	76
Zlín	55	30	8	1	94
Celkem	202	95	14	1	312

V průběhu školního roku 2017-2018 došlo k těmto změnám:

- Sloučení Mateřské školy, Kroměříž, Postoupky 8, příspěvková organizace s Mateřskou školou Kroměříž, Žižkova 4019, příspěvková organizace v jeden právní subjekt,
- převedení místa poskytovaného vzdělávání v obci Dolní Lhota, které patřilo pod právnickou osobu Mateřská škola Horní Lhota, příspěvková organizace jako druhé místo poskytovaného vzdělávání, do

nově vzniklé právnické osoby Základní škola a Mateřská škola Dolní Lhota, okres Zlín, příspěvková organizace,

- vznik samostatné právnické osoby Mateřská škola Janová z důvodu zániku příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Janová,
- sloučení Mateřské školy, Uherský Brod, Havříce 1, okres Uherské Hradiště se Základní školou, Uherský Brod – Havříce, Školní 117, okres Uherské Hradiště v jeden právní subjekt s názvem Základní škola a Mateřská škola Uherský Brod – Havříce, příspěvková organizace.

Počty dětí v mateřských školách

V mateřských školách ve školním roce 2017-2018 nadále pokračoval pokles počtu dětí, který začal ve školním roce 2014-2015. K 1. 9. 2017 bylo v mateřských školách zřizovaných obcemi zapsáno celkem 19 315 dětí, což je o 145 dětí méně, než bylo k 1. 9. 2016 a o 768 dětí méně než bylo k 1. 9. 2013, kdy byl počet dětí nejvyšší (20 083 dětí).

V soukromých školách bylo ve školním roce 2017-2018 zapsáno celkem 434 dětí.

Celkový počet dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách všech zřizovatelů ve Zlínském kraji k 1. 9. 2017 byl 19 855 dětí, což je o 79 dětí méně než k 1. 9. 2016.

Ve školním roce 2017-2018 byla ve Zlínském kraji jedna mateřská škola, které byla zřizovatelem udělena výjimka z nejnižšího počtu dětí.

Zavedení povinného předškolního vzdělávání od září 2017 nemělo na podíl pětiletých dětí, které docházejí do mateřské školy z celkové populace těchto dětí ve Zlínském kraji, zásadní vliv. Povinnost předškolního vzdělávání plnilo ve školním roce 2017-2018 v mateřských školách Zlínského kraje celkem 6 808 dětí. Další 128 dětí tuto povinnost plnilo dle rozhodnutí jejich zákonných zástupců způsobem individuálního vzdělávání.

Tabulka 3 - Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi ve Zlínském kraji

Školní rok	Děti do 3 let	Děti 3leté	Děti 4leté	Děti 5leté	Děti starší než 5 let	Celkem
2001-2002	1 223	3 669	4 738	5 157	1 514	16 301
2002-2003	1 453	3 980	4 668	5 007	1 359	16 467
2003-2004	1 476	4 047	4 808	4 907	1 394	16 632
2004-2005	1 573	3 959	4 868	4 971	1 262	16 633
2005-2006	1 350	3 951	4 737	5 045	1 357	16 440
2006-2007	1 324	4 119	4 816	4 913	1 403	16 575
2007-2008	1 441	4 095	4 848	5 057	1 268	16 709
2008-2009	1 600	4 488	4 810	4 996	1 324	17 218
2009-2010	1 952	4 634	5 223	4 978	1 337	18 124
2010-2011	2 047	4 809	5 167	5 369	1 326	18 718
2011-2012	2 014	5 103	5 437	5 392	1 366	19 312
2012-2013	2 013	4 921	5 792	5 634	1 358	19 718
2013-2014	2 038	4 938	5 582	6 098	1 427	20 083
2014-2015	2 226	5 027	5 623	5 778	1 308	19 962
2015-2016	2 493	4 696	5 496	5 816	1 269	19 770
2016-2017	2 621	4 796	5 114	5 609	1 320	19 460
2017-2018	2 831	4 729	5 193	5 277	1 285	19 315

Krajský úřad řešil ve školním roce 2017-2018 celkem 6 odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o nepřijetí dítěte do mateřské školy.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách zřizovaných státem, krajem a obcí je poskytováno za úplaty, která je příjmem právnické osoby. Pouze dětem, které plní povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole, je až do doby jejich nástupu do základní školy předškolní vzdělávání poskytováno zdarma.

2.2. Základní vzdělávání

Dle stavu platného k 1. 9. 2017 vykonávalo ve Zlínském kraji činnost základní školy 234 subjektů. Základní škola a Mateřská škola Janová sice ještě byla zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení, ale činnost základní školy od 1. 9. 2017 již nevykonávala. Z výše uvedeného celkového počtu bylo 226 základních škol zřizováno obcí, 4 církví a 4 soukromíkem. Průběžné změny, které v počtech základních škol nastaly během školního roku 2017-2018, jsou podrobně popsány v kapitole 1.

Obce s malým počtem dětí plnících povinnou školní docházku často zřizují v souladu s § 46 odst. 2 školského zákona základní školy, které mají ročníky pouze 1. stupně. Ve školním roce 2017-2018 bylo ve Zlínském kraji takových škol 99, což je o 1 méně než v roce předcházejícím.

Jiným možným řešením malého počtu žáků ve škole je spojování žáků různých ročníků prvního stupně do jedné třídy a vytvoření tzv. málotřídních škol. Počet málotřídních škol v tomto školním roce byl 77, z toho 71 škol s ročníky pouze prvního stupně (o 3 méně než v předcházejícím roce) a 6 škol s ročníky obou stupňů (o 1 méně).

Škole, která nedosahuje nejnižšího povoleného počtu žáků na třídu, může zřizovatel povolit výjimku za předpokladu, že sám uhradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy. Počet škol s povolenou výjimkou z nejnižšího povoleného počtu žáků na třídu se postupně mírně snižuje, v tomto školním roce byla výjimka povolena 49 školám, což bylo o 4 méně než v roce předcházejícím.

Více o struktuře základních škol zřizovatelů obec, církev a soukromník ve Zlínském kraji uvádí následující tabulka. Údaje v ní jsou platné k 1. 9. 2017.

Tabulka 4 - Struktura základních škol k 1. 9. 2017

Zřizovatel	Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
		celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
			z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní	226	98	70	28	128	6	122
Soukromé	4	1	1	0	3	0	3
Církevní	4	0	0	0	4	0	4
Celkem	234	99	71	28	135	6	129

V porovnání s rokem předcházejícím bylo v běžných základních školách celkem o 712 žáků více. Tento mírný nárůst se projevil výrazněji na 2. stupni, kde se počet zvýšil o 582. Podrobněji je situace ve Zlínském kraji uvedena v tabulce P2 v Příloze.

Vzdělávání v základních školách

Od 1. 9. 2017 vznikla dle § 34 školského zákona povinnost předškolního vzdělávání pro děti, které dosáhly pátého roku věku, až do zahájení plnění povinné školní docházky v základní škole. Jedním z možných způsobů plnění této povinnosti je vzdělávání v přípravné třídě základní školy. Ve školním roce 2017-2018 byly se souhlasem KÚZK zřízeny 2 přípravné třídy, a to u Základní školy Huslenky, okres Vsetín, a Základní školy Uherský Brod, Na Výsluní 2047, okres Uherské Hradiště.

Zápisy do prvních ročníků základních škol se konaly v termínu 1.-30. dubna, jejich organizace a průběh odpovídaly zákonným požadavkům.

Prvním cizím jazykem, který školy vyučují jako povinný předmět, byla i v tomto školním roce ve všech základních školách našeho kraje angličtina. Druhým cizím jazykem jako povinným předmětem byla pak nejčastěji němčina, následoval jazyk ruský, španělský nebo francouzský. Jiné cizí jazyky v základních školách vyučované nebyly.

S povolením MŠMT a jeho zápisem do rejstříku škol a školských zařízení mohou základní školy učit vybrané předměty v cizím jazyce. Toto povolení má Základní škola Zlín, Kvítková 4338. Jedná se o školu s rozšířenou výukou jazyků, povolení má k výuce vybraných předmětů v jazyce anglickém a německém. Povolení výuky vybraných předmětů v jazyce anglickém má také Základní škola, Uherský Brod, Na Výsluní 2047, okres Uherské Hradiště.

Již od školního roku 2007-2008 probíhá v Základní škole Zlín, tř. Svobody 868, Zlín-Malenovice, vzdělávání mimořádně nadaných dětí. Bližší informace v kap. 2.6.

Dle školského zákona § 41 je umožněno individuální vzdělávání (tzv. domácí) žákům 1. i 2. stupně základní školy. Počet individuálně vzdělávaných žáků v základních školách v kraji ve srovnání s rokem předcházejícím vzrostl o 170, a to na celkový počet 762. Na tento způsob vzdělávání se zaměřila Základní škola a mateřská škola Březová, okres Uherské Hradiště, kde bylo individuálně vzdělávaných žáků z celkového počtu 762 individuálně vzdělávaných 717.

Stále přibývá žáků, kteří plní povinnou školní docházku mimo území ČR. Celkový počet dosáhl již čísla 503, což je ve srovnání s rokem předcházejícím o 126 více. Velkou část však opět tvoří žáci ze Základní školy a mateřské školy Březová, okres Uherské Hradiště, kde je takových žáků 151.

Pro zajímavost je možno zmínit, že ve školním roce 2008-2009 plnilo povinnou školní docházku mimo území ČR pouze 30 žáků. Žáci plnící povinnou školní docházku v zahraničí mohou být žáky kmenové školy v ČR a na žádost svých zákonných zástupců v ní vykonávat zkoušky a získávat vysvědčení.

Plnit povinnou školní docházku je možno také podle § 39 školského zákona ve střední škole, a to na víceletých gymnáziích nebo oborech vzdělávání v konzervatořích. Ve školním roce 2017-2018 bylo přijato ke střednímu vzdělávání celkem 431 žáků základních škol, z toho 346 na osmiletá gymnázia a 85 na gymnázia šestiletá. Celkově to bylo o 19 žáků méně než v roce předcházejícím.

Ve školním roce 2017-2018 pokračovaly další etapy rozvojového programu Podpora výuky plavání v základních školách, ze kterého základní školy čerpaly finanční prostředky na dopravu žáků 1. stupně do místa výuky plavání a zpět.

Proběhly také první dvě etapy pokusného ověřování „Vzdělávací programy paměťových institucí do škol“. Účelem je ověřit vliv zážitkové pedagogiky na zvýšení kvality výuky společenských věd, ale i přírodovědných předmětů ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda a Umění a kultura. Ze Zlínského kraje jsou do tohoto pokusného ověřování zapojeny 4 základní školy.

2.3. Střední vzdělávání

Ve Zlínském kraji ve středních školách je uchazečům nabízeno velké množství oborů vzdělání, v nichž jsou zastoupeny téměř všechny skupiny oborů. Oborová nabídka je z dlouhodobého hlediska stabilní a dochází pouze k jejím drobným změnám. Z 31 skupin oborů je jich nabízeno celkem 26 (tj. 84 %). V této nabídce nejsou zastoupeny pouze tyto skupiny oborů: 21 – Hornictví, hornická geologie, hutnictví a slévárství, 37 – Doprava a spoje, 61 – Filozofie a teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě studia.

Aktuální vzdělávací nabídka středních a vyšších odborných škol ve Zlínském kraji je každoročně zveřejňována na Informačním a vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje ZKOLA v elektronické publikaci Kam na školu ve Zlínském kraji.

V níže uvedené tabulce je uveden přehled oborů dle kategorie dosaženého vzdělání aktivně zařazených do vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji.

Tabulka 5 - Obory vzdělání dle kategorie dosaženého vzdělání vyučované ve Zlínském kraji ve středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2017-2018

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet oborů*	Celkem žáků	Absolventi 2016-2017	1. ročník 2017-2018
Konzervatoř - skupina oborů P	6	1	2	179	19	32
Gymnázia - skupina oborů K	4, 6, 8	16	4	7 192	1 311	1 429
SŠ – skupina oborů M - DFV	4	39	35	8 431	1 597	2 188
SŠ – skupina oborů M - OFV	2, 3, 4, 5	8	8	294	94	179
SŠ – skupina studijních oborů L0 - DFV	4	18	17	2 198	295	554
SŠ – skupina oborů L0 - OFV	5	1	1	44	7	4
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - DFV	2	17	8	575	141	334
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - OFV	2,3	11	3	285	57	125
SŠ – skupina oborů H - DFV	3	28	36	3 988	1 141	1 395
SŠ – skupina oborů H - OFV	2,3	3	9	126	68	34
SŠ, OU - skupina oborů E - DFV	3	10	14	353	118	124
SŠ, Praktické školy - skupina oborů C	1,2	7	2	63	20	31

* Počet oborů zahrnuje jednotlivé konkrétní obory dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Uvedený počet oborů může být lehce zkreslen, jelikož některý z uvedených oborů má už jen absolventy.

V následující tabulce jsou přehledně uvedeny jednotlivé skupiny oborů zakončené maturitní zkouškou podle celkového počtu žáků. Stále vysoké zastoupení (stejně jako v předcházejících letech) je ve skupině 79 – Gymnázium (7 192 žáků), 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 974 žáků) a 63 – Ekonomika a administrativa (1 848 žáků). Naopak s nejmenším počtem žáků se setkáváme u následujících skupin oborů: 16 - Ekologie a ochrana životního prostředí (58 žáků), 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (40 žáků) a 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (25 žáků). V tabulce nejsou uvedeny obory skupin 31 – Textilní výroba a oděvnictví a 64 – Podnikání v oborech odvětví. V současné době se v těchto skupinách oborů ukončených maturitní zkouškou nevzdělávají žádní žáci, ve skupině 31 jsou nabízeny obory s výučním listem a ve skupině 64 pouze obory nástavbového studia.

Tabulka 6 - Skupiny oborů ukončených maturitní zkouškou podle celkového počtu žáků – všichni zřizovatelé, všechny formy vzdělávání, včetně zkráceného studia, bez nástavbového studia, školní rok 2017-2018

Název skupiny oborů zakončených maturitní zkouškou	počet žáků
79 Gymnázium (Obecná příprava)	7 192
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 974
63 Ekonomika a administrativa	1 848
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	832
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	770
53 Zdravotnictví	731
82 Umění a užité umění	730
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	707
18 Informační technologie	697
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	648
43 Veterinářství a veterinární prevence	353
78 Obecně odborná příprava (Lyceum)	298
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	243

41 Zemědělství a lesnictví	204
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	174
28 Technická chemie a chemie silikátů	166
69 Osobní a provozní služby	137
66 Obchod	107
39 Speciální a interdisciplinární obory	88
29 Potravinářství a potravinářská chemie	76
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	61
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	58
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	40
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	25

Nejvyšší zastoupení v oborech vzdělání zakončených výučním listem je stejně jako v přecházejícím školním roce u skupiny oborů 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 290 žáků), 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (668 žáků) a 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (520 žáků). Naopak nejmenší zastoupení je ve skupinách oborů 82 – Umění a užité umění (30 žáků), 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče (17 žáků), 31 – Textilní výroba a oděvnictví (17 žáků), 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (5 žáků).

Tabulka 7 - Skupiny oborů zakončených výučním listem podle počtu žáků – všichni zřizovatelé, všechny formy vzdělávání, včetně zkráceného studia, školní rok 2017-2018

Název skupiny oborů zakončených výučním listem	počet žáků
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 290
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	668
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	520
41 Zemědělství a lesnictví	376
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	352
69 Osobní a provozní služby	319
29 Potravinářství a potravinářská chemie	288
66 Obchod	154
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	154
53 Zdravotnictví	117
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	69
28 Technická chemie a chemie silikátů	53
39 Speciální a interdisciplinární obory	38
82 Umění a užité umění	30
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	17
31 Textilní výroba a oděvnictví	17
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	5

2.3.1. Střední školy

Absolventi základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky a splnili kritéria pro přijímací řízení, mohou pokračovat ve vzdělávání ve středních školách. Studium je realizováno buď v denní formě vzdělávání (DFV) nebo v ostatních formách vzdělávání (OFV) - večerní, dálkové, distanční a kombinované.

Úspěšným ukončením středoškolského studia lze dosáhnout následujících stupňů vzdělání:

- střední vzdělání (SV),
- střední vzdělání s výučním listem (SVVL),
- střední vzdělání s maturitní zkouškou (SVMZ).

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2017-2018 probíhala výuka celkem v 70 středních školách, z toho je 50 škol zřizovaných krajem (včetně konzervatoře), 14 škol zřizovaných soukromým zřizovatelem (včetně Střední odborné školy ochrany osob a majetku s.r.o. v Karvině s detašovaným pracovištěm Zlín), 3 školy církevní, 2 školy zřizované státem a nově od 1. 9. 2017 jedna škola zřizovaná obcí (Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová).

Do statistického zjišťování nejsou zahrnuty: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o. (Karviná), která má ve Zlíně pouze detašované pracoviště. Ke statistickým údajům výše uvedených škol nemá Zlínský kraj přístup, proto jsou tyto údaje zjišťovány přímo v konkrétních školách. Z výše uvedených důvodů mohou být některé údaje při dlouhodobém srovnávání mezi školními lety 2011-2012 a 2012-2013 odlišné. Přestože uvedené tři střední školy nejsou již dále do statistického zjišťování zahrnuty, pro úplnost uvádíme, že ve školním roce 2017-2018 se v uvedených středních školách vzdělávalo celkem 580 žáků.

Přehled středních škol a žáků středního vzdělávání

Ve školním roce 2017-2018 poskytovaly střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na území Zlínského kraje tyto zřizovatelé: kraj, soukromí zřizovatelé, církev, stát (počty žáků vzdělávajících se ve školách zřizovaných státem a v SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o. již nejsou uvedeny, viz předcházející odstavec) a obec.

Celkový přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka 8 - Celkové počty žáků ve středních školách a konzervatoři ve Zlínském kraji – všichni zřizovatelé a všechny formy vzdělávání

	Kraj	Soukromník	Církev	Obec	Celkem
Žáci celkem 2017-2018	20 308	2 516	842	62	23 728
Absolventi 2016-2017	4 239	475	154	0	4 868
1. ročník 2017-2018	5 496	680	207	46	6 429

Rozhodující podíl v poskytovaném vzdělávání ve středních školách má Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Tato skutečnost je dlouhodobě stabilní a neměnná. V souvislosti s doznívajícím nepříznivým demografickým vývojem došlo v porovnání s předcházejícím školním rokem opět k mírnému poklesu celkového počtu žáků. Ve školním roce 2017-2018 se ve středních školách vzdělávalo celkem 23 728 žáků, ve školním roce 2016-2017 byl celkový počet žáků 23 817. Pokles celkového počtu žáků tedy činil 89. Při minulém srovnávání byl meziroční pokles 33 žáků.

Vývoj počtu žáků denního studia ve středních školách ve Zlínském kraji

V souvislosti s nepříznivým demografickým vývojem celkové počty žáků denního studia ve středních školách stále mírně klesají. Úbytek ve srovnání s minulým školním rokem činil v této formě studia celkem 67 žáků, zatímco v minulém sledovaném období byl úbytek 27 žáků.

Tabulka 9 - Celkové počty žáků v denní formě vzdělávání ve SŠ a konzervatoři (všichni zřizovatelé)

Školy a obory vzdělávání		Počet žáků							
		2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	
Gymnázia		celkem	7 633	7 377	7 194	7 109	7 155	7 155	7 192
Ostatní střední školy	M, LO – s maturitní zkouškou (bez NS)	13 192	11 810	10 725	10 359	10 531	10 531	10 629	
	L5 – nástavbové studium	1 002	792	699	649	606	606	575	
	H, E – obory s výučním listem	5 539	5 289	5 050	4 869	4 518	4 518	4 341	
	C – střední vzdělávání	58	69	67	58	63	63	63	
Konzervatoř	P – šestileté	175	168	179	180	173	173	179	
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		22 002	20 147	18 797	18 297	18 248	18 465	18 575	
Střední vzdělání, Střední vzdělání s výučním listem (obory H, E, C)		5 597	5 358	5 117	4 927	4 825	4 581	4 404	
Školy podle zřizovatele	kraj (včetně konzervatoře)	24 645	22 788	21 276	20 501	20 183	20 183	20 110	
	soukromý subjekt	2 320	2 072	1 938	1 955	2 041	2 041	2 027	
	církev	634	645	700	768	822	822	842	

Pozn.: od školního roku 2012-2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Členění středoškolského vzdělávání – školy všech zřizovatelů

Tabulka 10 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce rozdíl mezi školním rokem 2017-2018 a 2016-2017)

Počet žáků celkem							
23 728 (-89)							
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání			
22 979 (-67)				749 (-22)			
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou		
18 396 (104)		4 341 (-177)	63 (0)	179 (6)	623 (-29)		
bez NS	NS				bez NS	NS	126 (7)
17 821 (135)	575 (-31)				338 (48)	285 (-77)	

Pozn.: Do statistických údajů jsou zahrnuty pouze školy, kde probíhá přijímací řízení ke vzdělávání ve středních školách, tedy ne údaje o počtech žáků výchovných ústavů.

Z celkového počtu všech žáků, kteří se vzdělávali ve středních školách na území Zlínského kraje, představovali žáci denního studia 97 %, pouze 3 % žáků se vzdělávalo v ostatních formách vzdělávání. Stejně tomu bylo i ve školním roce 2016-2017.

Celkový úbytek počtu všech žáků (všechny formy studia, bez rozdílu zřizovatele) činil ve srovnání s předcházejícím školním rokem 89 žáků (v minulém školním roce byl 33 žáků).

Denní forma vzdělávání

V denní formě vzdělávání ve srovnání s minulým školním rokem jsme zaznamenali pokles o 67 žáků. V minulém školním roce byl úbytek nižší, a to o 27 žáků.

Ostatní formy vzdělávání

I v ostatních formách vzdělávání došlo k poklesu počtu žáků. V minulém školním roce byl meziroční úbytek pouze 6 žáků, ve školním roce 2017-2018 byl meziroční úbytek 22 žáků.

Členění středoškolského vzdělávání – školy zřizované Zlínským krajem

Tabulka 11 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce je rozdíl mezi rokem 2017-2018 a 2016-2017)

Počet žáků celkem						
20 308 (-107)						
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání		
20 110 (-73)				198 (-34)		
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
15 917 (69)		3 964 (-146)	50 (-2)	179 (6)	145 (-32)	
bez NS	NS				bez NS	NS
15 424 (101)	493 (-32)				73 (39)	72 (-71)
					53 (-2)	

Ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem tvořil počet žáků v denní formě vzdělávání 99 %. V ostatních formách se vzdělávalo pouze 1 % žáků. Tento poměr je dlouhodobě neměnný. Celkový počet žáků v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou činil 16 062 žáků (všechny formy vzdělávání) a představoval 79,1 % všech žáků škol zřizovaných Zlínským krajem. V oborech vzdělání s výučním listem se vzdělávalo 19, 8 % žáků, tedy celkem 4 017 žáků (všechny formy vzdělávání). Žáci konzervatoře a žáci středního vzdělání tvořili zbývající 1,1 % z celkového počtu žáků.

Celkový pokles počtu všech žáků středních škol zřizovaných Zlínským krajem činil 107 žáků. Z tohoto počtu je nejvýraznější úbytek u žáků oborů s výučním listem (148), naopak u oborů vzdělání ukončených maturitní zkouškou byl zaznamenán nárůst o 37 žáků. U konzervatoře došlo k nárůstu o 6 žáků a u středního vzdělání byl zaznamenán pokles o 2 žáky.

Členění středoškolského vzdělávání - školy jiných zřizovatelů

Tabulka 12 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce je rozdíl mezi rokem 2017-2018 a 2016-2017)

Počet žáků celkem						
3 420 (18)						
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání		
2 869 (6)				551 (12)		
obory s maturitní zkouškou		obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
2 479 (35)		377 (-31)	13 (2)	0	478 (3)	
bez NS	NS				bez NS	NS
2 397 (34)	82 (1)				265 (9)	213 (-6)
					73 (9)	

Ve školách zřizovaných jinými zřizovateli se v denní formě vzdělávalo 83,9 % žáků a v ostatních formách 16,1 % žáků. Školy jiných zřizovatelů měly v ostatních formách vzdělávání dokonce vyšší počet žáků než školy zřizované Zlínským krajem (celkem o 353 žáků). V předchozím období tento rozdíl činil 307 žáků.

V oborech ukončených maturitní zkouškou ve školách jiných zřizovatelů byl celkový počet 2 957 žáků (tj. 86,5 %) a 450 žáků (tj. 13,2 %) se vzdělávalo v oborech ukončených výučním listem. Žáci středního vzdělání tvořili necelá 0,4 % z celkového počtu žáků. Uvedené údaje se procentuálně příliš neliší ve srovnání s předcházejícím školním rokem.

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou

Dle školského zákona střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů gymnázia (čtyřletého i víceletého), čtyřleté denní formy vzdělávání nebo dvouletého denního nástavbového studia. V případě ostatních forem vzdělávání se délka studia prodlužuje nejvýše o jeden rok vzhledem k délce vzdělávání v denní formě.

Tabulka 13 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání s maturitní zkouškou všech zřizovatelů (v závorce je rozdíl mezi školním rokem 2017-2018 a 2016-2017)

Počet žáků celkem										
19 019 (75)										
Denní forma vzdělávání							OFV			
18 396 (104)							623 (-29)			
bez nástavbového studia					nástavbové studium		bez NS	NS		
17 821 (135)					575 (-31)		338 (48)	285 (-77)		
gymnaziální obory			obory M							2 198 (48)
7 192 (37)			8 431 (50)							
4leté	6leté	8leté	lycea	ostatní	obor Podnikání	ostatní				
3 949 (50)	433 (6)	2810 (-19)	236 (18)	8 195 (32)	381 (7)	194 (-38)				

Gymnaziální obory vzdělání

V gymnaziálním vzdělávání získá absolvent všeobecné vzdělání. Ve Zlínském kraji lze mimo všeobecného studijního zaměření ve čtyřletých, šestiletých a osmiletých oborech absolvovat v jedné škole zřizované Zlínským krajem také výuku v oboru Gymnázium se sportovní přípravou.

Gymnaziální obory vzdělání má v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno 17 středních škol, z nichž 13 zřizuje Zlínský kraj, 2 církev (Stojanovo gymnázium Velehrad a Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži) a zbývající 2 gymnázia jsou zřizována soukromým subjektem (Soukromé gymnázium, střední odborná škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o. a Střední škola Kostka s.r.o.). Gymnázium má v názvu školy 16 škol.

Ve školním roce 2017-2018 vyučovalo gymnaziální obory vzdělání 16 středních škol (v Soukromém gymnáziu, střední odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o. se obor vzdělání Gymnázium již delší dobu nevyučuje).

V Gymnáziu Valašské Klobouky, Střední odborné škole a Gymnáziu Staré Město, Masarykově gymnáziu, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín, Gymnáziu Jana Pivečky a Střední odborné škole Slavičín, Střední škole Kostka s.r.o. a Soukromém gymnáziu, střední odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o. jsou navíc vyučovány i některé obory středního vzdělání skupiny M, L nebo H.

V gymnaziálních oborech vzdělání došlo v porovnání s předcházejícím obdobím k nárůstu o 37 žáků. Ve víceletých gymnáziích (šestileté a osmileté) však celkový počet žáků poklesl, a to o 13 žáků (minulý školní rok byl úbytek celkem o 61 žáků). Ve čtyřletém oboru vzdělání v porovnání s minulým školním rokem došlo k nárůstu o 50 žáků (minulý školní rok byl meziroční nárůst 132 žáků).

Ostatní maturitní obory vzdělání - obory M a LO (bez nástavbového studia)

K nárůstu počtu žáků došlo i v dalších oborech maturitního vzdělávání. Celkový nárůst v porovnání s předcházejícím školním rokem byl 146 žáků (ve všech formách).

Střední vzdělání s výučním listem

Střední vzdělání s výučním listem získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů v délce 2 nebo 3 let denní formy vzdělávání, eventuálně vzdělávacího programu zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem v délce 1-2 roky v denní formě vzdělávání. Ve školním roce 2017-2018 se vzdělávalo ve všech formách celkem 4 467 žáků, což bylo o 170 žáků méně než v předcházejícím období. V minulém srovnávání byl meziroční úbytek 202 žáků.

Vzhledem k reálnému vývoji počtu žáků v oborech ukončených výučním listem a k očekávanému vývoji v souvislosti s doznívajícím negativním demografickým vývojem realizuje Zlínský kraj řadu opatření k posílení zájmu o vzdělávání v některých oborech s výučním listem. Jedním z opatření je zavedení systému „Podpora řemesel v odborném školství“.

Podpora řemesel v odborném školství

Systém „Podpory řemesel v odborném školství“ představuje významný nástroj jak motivovat žáky a jejich rodiče ke zvýšení zájmu o řemeslné obory. Tento projekt byl ve Zlínském kraji zahájen v roce 2007 a dále úspěšně pokračuje. Realizace projektu je rovněž jedním z opatření, kterým Zlínský kraj reaguje na nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních škol, kteří ukončují své studium výučním listem.

Žákům vybraných oborů vzdělání je během jejich profesní přípravy, za splnění stanovených podmínek, poskytována finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena jednou měsíčně a není vyplácena během hlavních prázdnin.

Finanční motivace vybraných oborů vzdělání (platné od 1. 9. 2017):

- 1. ročník: 300 Kč měsíčně, září až červen, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 1 500 Kč,
- 2. ročník: 400 Kč měsíčně, září až červen, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 2 500 Kč,
- 3. ročník: 500 Kč měsíčně, září až leden, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 3 000 Kč.

Od školního roku 2011-2012 došlo k úpravě pravidel pro vyplácení finančního příspěvku. Kromě nulové neomluvené absence se klade důraz na chování a na dobrý prospěch převážně v odborném výcviku. To vše se příznivě projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Podrobnosti o vyplácení finančního příspěvku jsou každoročně zveřejněny na Informačním a vzdělávacím portálu Zlínského kraje ZKOLA.

Počet podporovaných oborů se aktualizuje a reaguje na aktuální požadavky trhu práce s ohledem na tradiční řemesla v regionu. Od 1. 9. 2015 byl seznam podporovaných oborů rozšířen o nový obor Chemik, celkem bylo tedy v rámci Podpory řemesel nabízeno 16 oborů. Nejvíce žáků je v současné době zastoupeno v oborech Obráběč kovů (497 žáků), Strojní mechanik (238 žáků) a Instalatér (179 žáků) a toto pořadí se dlouhodobě nemění.

Ve školním roce 2017-2018 jsou do tohoto systému zařazeny obory poskytující střední vzdělání s výučním listem následujících skupin oborů:

- Skupina 23 – Strojírenství a strojírenská výroba
 - 23-51-H/01 Strojní mechanik
 - 23-52-H/01 Nástrojař
 - 23-55-H/01 Klempíř
 - 23-55-H/02 Karosář
 - 23-56-H/01 Obráběč kovů
- Skupina 28 – Technická chemie a chemie silikátů
 - 28-58-H/01 Sklář – výrobce a zušlechťovatel skla (zařazen od 1. 9. 2008)

- 28-52-H/01 Chemik (zařazen od 1. 9. 2015)
- Skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie
 - 29-56-H/01 Řezník-uzenář (zařazen od 1. 9. 2009)
 - 29-53-H/01 Pekař (zařazen od 1. 9. 2014)
- Skupina 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
 - 32-54-H/01 Výrobce obuvi (zařazen od 1. 9. 2010)
- Skupina 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie
 - 36-52-H/01 Instalatér
 - 36-59-H/01 Podlahář
 - 36-64-H/01 Tesař
 - 36-67-H/01 Zedník
- Skupina 39 – Speciální a interdisciplinární obory
 - 39-41-H/01 Malíř a lakýrník
- Skupina 41 – Zemědělství a lesnictví
 - 41-51-H/01 Zemědělec-farmář (zařazen od 1. 9. 2013)

Od roku 2007 byly v projektu zapojeny pouze střední školy zřizované ZK, později byl systém otevřen i pro soukromé školy, které mají žáky v podporovaných učebních oborech.

Školy zřizované Zlínským krajem:

- Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín,
- Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín,
- Střední průmyslová škola Otrokovice,
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Kroměříž,
- Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město,
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod,
- Střední odborné učiliště Uherský Brod,
- Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí,
- Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí,
- Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín,
- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí,
- Střední odborné učiliště Valašské Klobouky,
- Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední škola hotelová a služeb Kroměříž.

Školy zřizované soukromým zřizovatelem:

- Střední škola obchodně technická, s.r.o. (Zlín),
- MESIT střední škola o.p.s. (Uherské Hradiště),
- Střední škola letecká, s.r.o. (Kunovice),
- Střední škola služeb, s.r.o. (Uherské Hradiště) – (zařazena od školního roku 2011-2012).

Ve Zlínském kraji bylo do tohoto projektu ve školním roce 2017-2018 začleněno celkem 1 320 žáků, v předcházejícím školním roce šlo o 1 383 žáků (včetně soukromých škol). V daném školním roce byl meziroční pokles 63 žáků, což souvisí s úbytkem žáků v oborech s výučním listem. Podpora řemesel, jako stipendijní program, má motivovat žáky ke studiu vybraných oborů.

Zlínský kraj mimo jiné vydává k „Podpoře řemesel v odborném školství“ samostatný propagační leták, který obsahuje přehled podporovaných oborů a seznam škol, kde se tyto obory vyučují. Leták je k dispozici v elektronické podobě na Informačním a vzdělávacím portálu ZKOLA.

Od roku 2007 do konce roku 2016 bylo na podporu řemesel z rozpočtu Zlínského kraje vyplaceno celkem 34 758 tis. Kč (včetně soukromých škol). V roce 2017 bylo vyčerpáno celkem 4 359 100 Kč a pro rok 2018 bylo rozpočtováno 4 600 000 Kč.

Ostatní formy středního vzdělávání

Ostatní formy vzdělávání (OFV) jsou určeny zejména pro uchazeče o studium, kteří studují při zaměstnání a potřebují získat potřebnou kvalifikaci pro výkon svého povolání nebo získat doklad o kvalifikaci potřebný k založení živnosti. Dosažením vyššího vzdělání mají absolventi také větší možnosti uplatnění na trhu práce. Střední školy při zabezpečení výuky OFV využívají personálního a materiálně technického vybavení svých škol. Ve Zlínském kraji se vzdělávají žáci ve všech ostatních formách vzdělávání, tzn. dálkové, večerní, distanční i kombinované.

Tabulka 14 - Přehled počtu žáků v OFV k 30. 9. 2017

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
SV s maturitou - obory M	152	45	32	65	294
SV s maturitou - obory L (včetně NS)	308	21	0	0	329
SV s výučním listem - obory H	77	0	0	49	126
Celkem	537	66	32	114	749

Srovnáme-li počet žáků studujících v ostatních formách středního vzdělávání s minulým školním rokem, klesl celkový počet studujících o 22 žáků, tj. 2,9 % (minule pokles o 6 žáků, tj. 0,8 %). Ve srovnání jednotlivých skupin oborů došlo k nárůstu počtu žáků ve skupině oborů M o 67 žáků, tj. 29,5 % (minule pokles o 11 žáků, tj. 4,6 %). Situace se oproti loňskému školnímu roku nezměnila ve skupině oborů L0, došlo opět k poklesu žáků. Tentokrát se však jedná o pokles o 22,6 % (96 žáků), minule pokles o 8,4 % (39 žáků). Ve skupině oborů H došlo k nárůstu počtu žáků o 7 (5,9 %), minule byl nárůst počtu žáků o 44 (59 %).

Porovnáme-li počty žáků z hlediska forem vzdělávání, největší pokles nastává u kombinované formy vzdělávání o 24 žáků, tj. 17,4 % (minule to bylo u večerní formy vzdělávání o 28 žáků, tj. 32 %). U distanční formy vzdělávání došlo k nárůstu o 20 žáků (z 12 na 32 žáků).

Nástavbové studium

Střední školy mohou organizovat nástavbové studium pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem v délce 2 let denní formy vzdělávání. Vzdělávání se uskutečňuje podle upraveného rámcového vzdělávacího programu pro příslušný obor vzdělání. Vzdělávání v nástavbovém studiu trvá dva roky v denní formě vzdělávání. V ostatních formách vzdělávání (dálková, večerní, distanční) je nejvýše o 1 rok delší.

V Dlouhodobém záměru Zlínského kraje 2016 je nastavena předpokládaná hranice podílu žáků nástavbového studia přijímaných do prvního ročníku denní formy vzdělávání z počtu absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem na 20 %. Ve školním roce 2017-2018 byl procentuální podíl 21,3 %, což se blíží ke stanovené hranici.

Celkový počet všech žáků navštěvujících nástavbové studium byl 860 (všechny formy vzdělávání). Největší převahu měla skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, v níž se vzdělávalo 568 žáků (ve všech formách).

Tabulka 15 - Počty žáků nástavbového studia podle forem vzdělávání, zřizovatele a okresů ve školním roce 2017-2018

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	493	72	0	0	565
Soukromý zřizovatel	82	192	21	0	295
Celkem	575	264	21	0	860
Kroměříž	82	45	0	0	127
Uherské Hradiště	135	97	21	0	253
Vsetín	166	46	0	0	212
Zlín	192	76	0	0	268
Celkem	575	264	21	0	860

Ve srovnání s minulým školním rokem se situace nezměnila z hlediska přetrvávajícího poklesu počtu žáků nástavbového studia (všechny formy vzdělávání). Opět dochází k úbytku počtu žáků, a to o 11,2 %, tj. 108 žáků, minule to bylo o 5,1 %, tj. 52 žáků. Nejvýraznější pokles byl v dálkové formě vzdělávání o 61 žáků (minule pokles o 32 žáků), v denní formě byl pokles o 31 žáků (minule o 14). Rovněž ve večerní formě byl zaznamenán pokles o 16 žáků (minule pokles o 6 žáků). Stejně jako v předešlém školním roce se v distanční formě nevzdělávali žádní žáci.

Pokles počtu žáků v denní formě vzdělávání byl ve školách zřizovaných Zlínským krajem o 32 žáků, tj. 6,1 %, zatímco v soukromých školách byl zaznamenán nárůst o 1 žaka, tj. 1,2 %. Z pohledu zřizovatele byl u nástavbového studia ve školách zřizovaných Zlínským krajem ve všech formách vzdělávání úbytek o 103 žáků, tj. 15,4 % (minule pokles o 23 žáků, tj. 3,3 %). U škol zřizovaných soukromým subjektem byl pokles o 5 žáků, tj. 1,7 % (minule pokles o 13 žáků, tj. 14 %). Při porovnání z hlediska geografického rozmístění bylo nástavbové studium nejčetnější v okrese Uherské Hradiště a nejméně žáků se v rámci nástavbového studia vzdělávalo v okrese Kroměříž.

2.3.2. Přijímací řízení

V přijímacím řízení do denní formy vzdělávání ke studiu ve střední škole může uchazeč v prvním kole přijímacího řízení podat celkem dvě přihlášky. Od školního rok 2016-2017 se v přijímacím řízení v oborech vzdělání s maturitní zkouškou (včetně oboru Gymnázium se sportovní přípravou) koná vždy jednotná zkouška z českého jazyka a literatury a z matematiky a její aplikace, s výjimkou oborů zkráceného studia a oborů vzdělání skupiny oborů 82 – Umění a užité umění, a to pro všechny formy vzdělávání v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

K potvrzení úmyslu uchazeče stát se žákem střední školy (denní forma), do níž byl žák přijat, slouží zápisový lístek. Počty odevzdaných zápisových lístků uvádí následující tabulka.

Tabulka 16 - Počty žáků přihlášených a přijatých ke studiu a počty odevzdaných zápisových lístků

Obory vzdělání	Obory Gymnázia			Gymnazi a celkem	Ostatní obory s MZ	Obory s MZ celkem	Obory s VL + obory SV	Konzer-vatoř	Obory SŠ celkem
	4 letá	6 letá	8 letá						
Přihlášeno pro školní rok									
2017-2018	2 032	159	964	3 155	5 175	8 330	2 481	71	10 882
2018-2019	2 063	163	1 081	3 307	5 329	8 636	2 545	82	11 263
Rozdíl	31	4	117	152	154	306	64	11	381
Přijato v 1. kole PŘ pro školní rok									
2017-2018	1535	103	460	2 098	4 063	6 161	2 323	45	8 529
2018-2019	1 510	112	488	2 110	4 081	6 191	2 325	42	8 558
Rozdíl	-25	9	28	12	18	30	2	-3	29
Odevzdaných ZL pro školní rok									
2018-2019	972	80	364	1 416	2 633	4 049	1 256	30	5 335
Rozdíl odevzdaných ZL a přijatých	-538	-32	-124	-694	-1 448	-2 142	-1 069	-12	-3 223

Přijímací řízení na gymnázia - bez víceletých gymnázií

Počet přihlášených uchazečů v 1. kole přijímacího řízení byl ve srovnání s předešlým obdobím vyšší celkem o 31 žáků (minule naopak nižší celkem o 229 žáků). Srovnání počtu přijatých žáků (1 510 žáků) a počtu odevzdaných zápisových lístků (972 zápisových lístků) ukazuje na pravděpodobnost, že část uchazečů byla současně přijata na dvě zvolené školy a zápisový lístek pak uchazeči odevzdali na druhou vybranou střední školu. Počet odevzdaných zápisových lístků je proto výrazně nižší než počet přijatých žáků v prvním kole.

Přijímací řízení - víceletá gymnázia

Zajímavé je porovnání počtu přihlášených uchazečů na víceletá gymnázia (celkem 1 244 žáků) s počtem přijatých uchazečů (600 žáků) a počtem žáků, kteří skutečně odevzdali zápisový lístek a nastoupili ke studiu (celkem jen 444 žáků).

Další maturitní studium, denní forma studia - bez nástavbového studia

U počtu odevzdaných přihlášek jsme opět zaznamenali nárůst, a to o 306 přihlášek (v minulém školním roce byl nárůst 117 přihlášek).

Obory ukončené výučním listem - skupina H, E + obory středního vzdělávání - skupina C

Vzdělávání je organizováno jako jednoleté, dvouleté nebo tříleté a u skupin oborů H a E je ukončené výučním listem. Jedná se o skupiny oborů odborného vzdělávání, které jsou zaměřeny převážně na oblast řemesel a služeb a realizují se především v denní formě vzdělávání. Ve srovnání s minulým sledovaným obdobím počtu podaných přihlášek do těchto skupin oborů byl zaznamenán nárůst, a to o 64 přihlášek, zatímco v minulém školním roce to byl úbytek o 31 přihlášek. V školním roce 2017-2018 bylo podáno celkem 2 545 přihlášek a v 1. kole přijímacího řízení bylo přijato celkem 2 325 žáků. Zápisové lístky odevzdalo jen 1 256 žáků. Z toho vyplývá, že zápisový lístek neodevzdalo celkem 1 069 žáků. Tito žáci pravděpodobně využili možnost podat si dvě přihlášky ke studiu ve středních školách nebo dále pokračovali v dalších kolech přijímacího řízení.

2.4. Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné školy

Součástí vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji jsou vyšší odborné školy. Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Úspěšným ukončením příslušného akreditovaného vzdělávacího programu se dosáhne stupně vyššího odborného vzdělání. Ke vzdělávání ve vyšší odborné škole lze přijmout uchazeče, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a splnili podmínky pro přijetí. Délka vyššího odborného vzdělávání v denní formě je tři roky včetně odborné praxe (u zdravotnických oborů vzdělání až tři a půl roku). Ve školním roce 2017-2018 v kraji působilo 10 vyšších odborných škol, z toho je 7 škol zřízených krajem, 2 soukromým zřizovatelem a 1 zřizovaná státem, která však není do sledovaných statistik započítána.

Ve školním roce 2017-2018 studovalo ve VOŠ celkem 559 studentů, což ve srovnání s minulým školním rokem činilo o 131 studentů méně. V minulém školním roce byl meziroční úbytek téměř stejný, a to 143 studentů.

Vzdělávací nabídka vyššího odborného vzdělávání zahrnovala celkem 14 oborů, tj. o 1 obor méně ve srovnání s předchozím školním rokem. V následující tabulce je přehled zastoupení studentů v jednotlivých skupinách oborů.

Tabulka 17 - Přehled studentů jednotlivých skupin oborů, školy všech zřizovatelů, školní rok 2017-2018

Název skupiny oborů	počet studentů
53 Zdravotnictví	244
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	75
63 Ekonomika a administrativa	75
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	51
29 Potravinářství a potravinářská chemie	40
82 Umění a užité umění	37
26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT	25
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	12

Ve školním roce 2017-2018 se nejvíce studentů vyšších odborných škol vzdělávalo ve skupině oborů 53 – Zdravotnictví (244 studentů). Nejméně studentů se naopak vzdělávalo ve skupině oborů 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (12 studentů) a 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (25 studentů).

Ke studiu ve VOŠ v denní formě vzdělávání nastoupilo do 1. ročníku celkem 156 studentů, což je oproti minulému školnímu roku pokles o 91 (minulý školní rok bylo v 1. ročnících celkem 247 studentů). K nárůstu počtu studentů v 1. ročnících naopak došlo v ostatních formách vzdělávání, a to o 17. Souhrnný přehled kvantitativních údajů vyššího odborného vzdělání je uveden v Příloze.

V rámci motivace mladých lidí ke studiu zdravotnického oboru vzdělání Diplomovaná všeobecná sestra a k dosahování kvalitních vzdělávacích výsledků v průběhu studia je ve dvou vyšších odborných školách zdravotnických již druhým rokem realizována stipendijní podpora studentů denního studia.

Školy, v nichž je uskutečňována podpora zdravotnických oborů vzdělání:

- Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín

Stipendia jsou koncipována podle školského zákona, který umožňuje, aby ředitel vyšší odborné školy vydal se souhlasem zřizovatele stipendijní řád, podle něhož lze studentům poskytovat prospěchové stipendium. Celková roční výše stipendia se při splnění základních podmínek řádného studia rovná výši ročního povinného školného ve vyšších odborných školách, maximální výše stipendia je 3 000 Kč za školní rok (1 500 Kč za zimní období a 1 500 Kč za letní období).

Studenti jsou oprávněni si podat žádost, pokud v hodnoceném období mají uděleny požadované zápočty, úspěšně vykonali všechny zkoušky a kvalifikované zápočty v řádném termínu, mají řádně omluvenou absenci a neporušili školní řád.

Ve školním roce 2017-2018 bylo vyplaceno ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín celkem 196 500 Kč, což představuje 131 stipendijních dávek po 1 500 Kč za letní nebo zimní období. V Masarykově gymnáziu, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín bylo vyplaceno za obě období 85 prospěchových stipendií po 1 500 Kč v celkové výši 127 500 Kč.

2.5. Konzervatoře

Ve školním roce 2017-2018 působila ve Zlínském kraji jedna konzervatoř, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. V tomto druhu školy je zajišťováno vzdělávání v šestiletých oborech vzdělání Hudba a Zpěv, ve kterých jsou rozvíjeny znalosti, dovednosti a schopnosti žáků získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, a tím je poskytováno všeobecné vzdělání a příprava žáků pro výkon uměleckých činností nebo umělecko-pedagogických činností v jednotlivých oborech.

Vývoj ve vyučovaných uměleckých oborech je poměrně stabilizovaný a vykazuje minimální meziroční změny. Ve sledovaném období se v konzervatoři vzdělávalo celkem 179 žáků, celkový počet žáků konzervatoře se tak zvýšil

o 6. Do prvních ročníků obou oborů bylo přijato 32 žáků, což je o 1 žáka méně. Počet absolventů konzervatoře byl v porovnání s předcházejícím obdobím o 2 nižší.

2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Dítětem, žákem, či studentem (dále jen „žák“) se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve Zlínském kraji zřízeny mateřské, základní a střední školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením (dále speciální školy).

2.6.1. Speciální mateřské školy

Z osmi mateřských škol samostatně zřízených ve školním roce 2017-2018 pro děti se zdravotním postižením ve Zlínském kraji sedm zřizuje kraj a jedna je soukromá. Vzdělává se v nich celkem 90 dětí. Tento počet dětí ve speciálních mateřských školách se v minulých letech výrazně nezměnil, proto lze říci, že speciální vzdělávání dětí předškolního věku ve Zlínském kraji odpovídá požadavkům.

2.6.2. Speciální základní školy

Školy dříve označované jako základní školy praktické, které vzdělávají žáky s lehkým mentálním postižením, jsou dle stávající legislativy zařazeny mezi školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením. V souladu s § 181 odst. 1 písm. c) školského zákona jsou tyto školy zřizovány krajem.

Tyto školy jsou nyní školami zřízenými podle § 16 odst. 9 školského zákona, tj. určenými pro žáky s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Pokud je škola samostatně zřízena pro žáky s mentálním postižením, platí, že se zde nemohou vzdělávat žáci bez mentálního postižení.

Kromě jedné speciální základní školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí) jsou všechny ostatní speciální základní školy zřizované Zlínským krajem.

V posledních letech docházelo k výrazné podpoře společného vzdělávání žáků se zdravotním postižením (především s lehkým mentálním postižením) v běžných školách za výrazného navýšení množství finančních prostředků ze státního rozpočtu. Tato skutečnost je jedním z hlavních důvodů postupného snižování počtu lehce mentálně postižených žáků ve speciálních školách. Oproti minulému školnímu roku se ve speciálních základních školách vzdělávalo o 19 žáků méně. Počet žáků s těžším mentálním postižením oproti tomu narostl o 10.

Tabulka 18 - Počet základních škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ve školním roce 2017-2018

	Základní škola	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
Počet ZŠ	Základní škola	4	4	6	7	21
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	1	0	0	1	2
	Základní škola 79-01-C/01	81	99	157	123	460
Počet žáků	Základní škola speciální 79-01-B/01	86	94	98	112	390
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	36	7	15	84	142

2.6.3. Speciální střední školy

Žáci se zdravotním postižením jsou vzděláváni především v běžných středních školách (10 škol), které zřizují speciální třídy poskytující odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem výhradně žákům s mentálním postižením (obory skupiny E) a praktické školy připravující žáky pro výkon jednoduchých činností (obory skupiny C). Ve 14 oborech skupiny E (střední vzdělání s výučním listem) se vzdělávalo 366 žáků a ve 2 oborech skupiny C (střední vzdělání) 63 žáků. Tři příspěvkové organizace speciálních škol vykonávají mimo činnosti základní a mateřské školy také činnost školy střední v oboru Praktická škola. Je to způsobeno snahou zajistit žákům s těžkým zdravotním postižením kompletní nabídku vzdělávání. Střední školy pro smyslově postižené poskytují vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol a střední školy při výchovných ústavech vzdělávají žáky, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova jsou ve Zlínském kraji zřizovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

2.6.4. Integrace

Forma individuální nebo skupinové integrace dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol se ve Zlínském kraji stalo obvyklou záležitostí všech typů škol. Se změnou legislativy vztahující se ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami od 1. 9. 2016 se také zvýšilo povědomí veřejnosti o možnostech společného vzdělávání. Z toho vyplývá větší zájem rodičů o inkluzivní vzdělávání jejich dětí. Pedagogičtí pracovníci všech typů škol byli průběžně informováni o významných změnách v systému společného vzdělávání především prostřednictvím školských poradenských zařízení, ale také pracovníků MŠMT a krajského úřadu.

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných mateřských školách

Ve Zlínském kraji bylo skupinově integrováno ve 38 speciálních třídách celkem 471 postižených dětí. Ve srovnání s minulým školním rokem se jedná o pokles o jednu speciální třídu. Individuálně integrováno v běžných třídách ve školním roce 2017-2018 bylo celkem 193 dětí s různými typy postižení, což je o 40 dětí více oproti loňskému školnímu roku a odpovídá to trendu častějšího společného vzdělávání těchto dětí v běžných školách. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka 19.

Tabulka 19 - Počet individuálně integrovaných dětí a žáků v běžných MŠ, ZŠ a SŠ ve školním roce 2017-2018

Typ postižení	Vývojové poruchy	Mentální	Sluchové	Zrakové	Vady řeči	Tělesné	Kombinace vad	Autismus	Celkem
MŠ	53	25	6	5	41	15	12	36	193
ZŠ	3066	87	37	37	122	62	91	112	3614
SŠ	383	15	16	4	8	19	14	31	490
Celkem	3502	127	59	46	171	96	117	179	4297

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných základních školách

Integrace žáků do škol běžného vzdělávacího proudu se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2017-2018 bylo ve Zlínském kraji na devíti základních školách zřízeno celkem 12 speciálních tříd, ve kterých se vzdělávalo celkem 107 žáků. Oproti předchozímu roku se počet tříd i žáků významně snížil (o 9 tříd a 80 žáků) z důvodu většího počtu žáků integrovaných do běžných tříd. Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se ve školním roce 2017-2018 skokově zvýšil o 64 % z 2 210 na 3 614 žáků. Tento nárůst se týká převážně počtu žáků s vývojovými poruchami učení a chování, kde počet těchto žáků stoupl meziročně o 82 % (z 1 689 na 3 066 žáků).

Tento posun je způsoben nejen změnou legislativy od 1. 9. 2016 a novým způsobem diagnostiky a posuzování možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami školskými poradenskými zařízeními, ale také reálným nárůstem počtu žáků s výraznými poruchami chování v běžné populaci. Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka 19.

Žáci se zdravotním postižením na běžných typech středních škol

Ve Zlínském kraji se v oblasti středního vzdělávání na běžných typech středních škol setkáváme také s individuální integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Významně zde přibýlo žáků s vývojovými poruchami učení. Žáci častěji vyhledávají poradenské vyšetření pravděpodobně z důvodu umožnění úpravy podmínek konání maturitních a závěrečných zkoušek pro žáky s vývojovými potuchami učení. Počet žáků individuálně integrovaných ve školním roce 2017-2018 ve Zlínském kraji ve středních školách je uveden v tabulce 19.

Vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných

Také ve školním roce 2017-2018 pokračuje rozvoj vzdělávání žáků mimořádně nadaných stejně jako v předchozím školním roce. Dále se zvyšuje povědomost rodičů i učitelů o možnostech individuálního přístupu ke vzdělávání těchto dětí a žáků a roste počet žádostí o vyšetření k zjištění mimořádného nadání v pedagogicko-psychologických poradnách. V mateřských školách bylo vzděláváno 10 mimořádně nadaných dětí a v základních školách celkem 96 nadaných žáků, z toho 59 mimořádně nadaných.

2.7. Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytují základní umělecké školy, a to v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Přípravují také žáky ke vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Dlouhodobě je nejnavštěvovanějším uměleckým oborem hudební obor, jeho žáci představují až 64 % z celkového počtu žáků. Dále je to výtvarný obor, přičemž podíl na celkovém počtu žáků představoval téměř 22 %, taneční obor 9 % a literárně-dramatický obor 5 %.

Na území Zlínského kraje působilo stejně jako v předchozím školním roce celkem 29 základních uměleckých škol. 20 škol zřizoval kraj, tři školy zřizovaly obce. Další šest škol bylo zřizováno soukromým subjektem. Jedna soukromá škola obnovila v letošním školním roce po dvou letech svoji činnost. Díky husté síti odloučených pracovišť je základní umělecké vzdělávání dostupné žákům v rámci celého kraje, v rejstříku bylo zapsáno v průběhu školního roku 2017-2018 celkem 214 míst. Velký nárůst poboček z předchozích let se již zpomalil, oproti loňskému roku vzrostl počet míst jen o čtyři.

Ve školním roce 2017-2018 probíhala v základních uměleckých školách výuka v přípravných ročnících a v 1. až 6. ročníku I. stupně základního studia a ve všech čtyřech ročnících II. stupně základního studia podle školních vzdělávacích programů připravených podle RVP pro základní umělecké vzdělávání. Pouze v sedmém ročníku I. stupně základního studia se vzdělávání uskutečňovalo podle učebních dokumentů vydaných MŠMT ČR v období let 1995 až 2005 pro jednotlivé umělecké obory.

O základní umělecké vzdělávání je stále velký zájem, pokračuje pozitivní trend zvyšování počtu zájemců. Počet žáků evidovaných v základních uměleckých školách ve školním roce 2017-2018 činil 19 200 žáků, přičemž celková kapacita škol (nejvyšší povolený počet žáků) bez ohledu na zřizovatele je 20 435 žáků tzn., školy jsou naplněny na 93,96%. Viz tabulka 20. Kapacita škol vzrostla oproti předchozímu roku jen o 50 žáků, a to u školy zřizované obcí. Meziroční nárůst žáků činil téměř 3 %, přičemž nejvíce žáků přibýlo ve školách soukromých, protože zde jsou stále volné kapacity, kdežto u škol zřizovaných krajem je naplněnost kapacit téměř stoprocentní. V posledních letech podíl žáků základních uměleckých škol na věkovou skupinu dětí a mládeže 6-18 let roste, neboť v souvislosti s populačním vývojem této věkové skupiny, kdy se snižuje počet dětí a mládeže, se současně zvyšuje počet žáků v ZUŠ; v roce 2014 to bylo 24,99 % a po pozvolném růstu tento podíl v roce 2017 činil 26,03 %.

Tabulka 20 - Kapacity a počty žáků základních uměleckých škol podle zřizovatelů ve školním roce 2017-2018

Zřizovatel	Kapacita	Skutečný počet	Naplněnost %
Kraj	15 025	14 899	99,16
Obec	960	937	97,60
Soukromý subjekt	4 450	3 364	75,60
Celkem	20 435	19 200	93,96

Základní umělecké školy se velmi aktivně zapojují do kulturního života obcí a měst, organizují a realizují řadu výstav, představení a koncertů, úspěchů dosahují v rámci soutěží na úrovni krajské, republikové i mezinárodní, řada škol pořádá i benefiční koncerty. Základní umělecké školy zřizované krajem a obcemi, jako spolek ZUŠKA? ZUŠKA!, organizují společné projekty v rámci celého Zlínského kraje a za posledních pět let díky společným projektům jako jsou Festival Zuška? Zuška!, Malí velcí filharmonici, dosahují celorepublikové pozornosti. Kladně je hodnoceno již tradiční zapojení mimořádně talentovaných žáků ZUŠ do společných projektů s Filharmonií Bohuslava Martinů i s Českou filharmonií. Ve školním roce 2017-2018 dostali možnost žáci literárně-dramatických oborů nazkoušet společně s herci Městského divadla Zlín inscenaci Povídky z jedné a druhé kapsy, a to v rámci projektu Malí velcí herci. Inscenace byla v září 2018 zařazena na běžný repertoár Městského divadla Zlín. Dále se školy tradičně zapojily do příprav doprovodného programu 58. ročníku Zlín Film Festu a zrealizovali divadelní zónu v parku Komenského ve Zlíně. Současně se školy zapojily do celostátního happeningu ZUŠ Open 2018, přičemž největší a společnou akcí byl program s názvem ZUŠ Open Zlín a Zuškování: Dnes a kdysi.

2.8. Jazykové vzdělávání

Oblast jazykového vzdělávání podle školského zákona zabezpečovalo celkem šest jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. Stejně jako v předchozím roce vykazovaly činnost čtyři školy zřizované krajem (Zlín, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště) a jedna zřizovaná soukromým subjektem (Rožnov pod Radhoštěm); jedna škola zřizovaná soukromým subjektem (Kunovice) činnost nevykazovala.

V souladu s vyhláškou č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách, ve znění pozdějších předpisů lze v jazykových školách zřizovat základní kurzy, střední kurzy, přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám, konverzační a speciální kurzy, jejich obsah bývá určen ŠVP. Tyto kurzy navštěvovalo ve sledovaném školním roce celkem 274 žáků (nejsou zde započteny jednoleté kurzy), což je stejný počet žáků ve srovnání s předchozím rokem (273 žáků).

Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky mohou umožnit žadatelům ukončit vzdělávání státní jazykovou zkouškou základní, všeobecnou nebo speciální (pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický), a to i bez předchozího vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky. Ve školním roce 2017-2018 byly oprávněny konat jazykové zkoušky čtyři školy (Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště, Kunovice a Rožnov pod Radhoštěm), přičemž státní jazykovou zkoušku složilo pouze 12 žáků. V případě vzdělávání cizinců se za cizí jazyk vyučovaný na jazykových školách považuje také jazyk český. Počet cizinců, kteří konali zkoušku z českého jazyka, je 49 osob, z čehož uspělo jen 26 osob.

Další formou jazykového vzdělávání jsou jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, které mohou realizovat takové vzdělávací instituce, které splní požadavky dle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou. Ve školním roce 2017-2018 byly jednoleté kurzy nabízeny třemi jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky zřizovanými krajem (Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Zlín) a sedmi soukromými subjekty, které nabízejí jazykové vzdělávání na základě živnostenského oprávnění a které nejsou zapsány v rejstříku škol a školských zařízení. Jednoleté pomaturitní kurzy cizích jazyků navštěvovalo v daném školním roce celkem 71 žáků, tzn. další pokles v počtu žáků o téměř 32 % oproti loňskému roku. Zájem o tuto formu vzdělávání každoročně klesá.

Na žádost MŠMT může být povolena výuka některých předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji ve školním roce 2017-2018 využívaly tuto možnost tři střední školy. Celkový počet takto vzdělávaných žáků byl 288, což bylo o 6 žáků méně, než v předcházejícím období.

Ve školním roce 2017-2018 probíhala aktivně výuka některých předmětů v cizím jazyce v těchto středních školách:

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín

Ve sledovaném období škola vyučovala předměty: Geografie v anglickém jazyce, Základy společenských věd v anglickém jazyce, Dějepis ve francouzském jazyce a Výtvarná výchova ve francouzském jazyce. Výuku uvedených předmětů v cizím jazyce navštěvovalo celkem 235 žáků gymnaziálních oborů vzdělání.

Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město

Od roku 2011 je škola součástí mezinárodní sítě škol Certilingua a zároveň je také pilotní školou pro Českou republiku. Aby byly splněny všechny náležitosti této sítě, musí být mimo jiné prováděno částečné dvojjazyčné vyučování alespoň v jednom vyučovacím předmětu. V rámci předmětu Seminář z geografie v anglickém jazyce bylo ve sledovaném období vzděláváno 29 žáků oboru vzdělání Gymnázium.

Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí

Ve škole byly vyučovány předměty Technické vybavení počítačů v anglickém jazyce a Odborný výcvik v anglickém jazyce, v nichž se ve sledovaném období vzdělávalo 24 žáků oboru vzdělání Mechanik elektrotechnik.

2.9. Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání umožňuje získat účastníkům další vědomosti a dovednosti mimo školní výuku. Realizuje se však také podle školních vzdělávacích programů. Podle školského zákona zabezpečují zájmové vzdělávání školská zařízení – střediska volného času, školní družiny a školní kluby.

Střediska volného času

Střediska volného času působí zpravidla jako samostatné subjekty, jejichž zřizovateli jsou převážně obce. Ve školním roce 2017-2018 stejně jako v předchozích letech působilo v kraji 21 středisek volného času zřizovaných obcemi. Dále v kraji působilo jedno středisko, které je součástí jiné právnické osoby v obci Velehrad vykonávající mimo jiné i činnost střední školy, a jejímž zřizovatelem je církev. S účinností od 1. 9. 2017 byla síť středisek rozšířena, a to v privátním sektoru o jednu samostatnou organizaci jako typ stanice zájmových činností zaměřená na jednu oblast zájmového vzdělávání a v církevním sektoru jako součást organizace v Kroměříži, která mimo jiné vykonává činnost střední školy. Ve sledovaném školním roce působilo v kraji tedy celkem 24 středisek volného času.

Zatímco účastníky školních družin a školních klubů jsou zpravidla žáci školy, kteří jsou přihlášení k pravidelné denní docházce, aktivit středisek se účastní zájemci z různých věkových kategorií bez ohledu na místo bydliště nebo jiné podmínky, a to od předškolních dětí, žáků základních škol a středních škol, studentů, až po pedagogické pracovníky, případně další dospělou veřejnost.

Výchovně vzdělávací činnosti v zájmovém vzdělávání se uskutečňují různými formami. Nabídka kroužků – zájmových útvarů – v rámci pravidelné zájmové činnosti vychází z aktuální poptávky a trendů společnosti. V daném roce bylo v zájmových útvarech zapsáno 21 364 účastníků, což je o 1 473 účastníků více než předchozí rok. Zájem o pravidelnou činnost má za poslední sledovaná léta spíše rostoucí tendenci, letošní skokový nárůst je v souvislosti se vznikem nových zařízení. V rámci příležitostných činností, které představují především akce pro veřejnost, bylo realizováno 3 522 akcí, kterých se zúčastnilo 320 930 účastníků, což znamená o 4 577 účastníků více než předchozí školní rok (nové organizace se na tomto meziročním nárůstu podílejí jen částečně cca 30 %). I u ostatních činností je dle statistiky vykázán oproti loňskému roku velký nárůst, např. u spontánní činnosti, která může probíhat např. formou otevřených klubů, her a dílů, o 27 439 účastníků více, u činnosti osvětové a informační o 11 117 účastníků více. Střediska provozují svoji činnost zpravidla po celý školní rok, a tak jejich práce vrcholí letní táborem či obdobnou činností. V období školních prázdnin jsou ve velké oblibě městské a příměstské tábory, které nejsou spojeny s pobytem. Ve sledovaném roce se uskutečnilo 457 táborových akcí s počtem účastníků 11 043, tzn. o 6 % více než předchozí rok. Některá střediska zahrnují do své činnosti i realizaci soutěží MŠMT.

Ve střediscích volného času je pedagogická činnost zabezpečována především externími pedagogickými pracovníky, externisté představují 88 % z celkového počtu pedagogických pracovníků.

Školní družiny

Nezanedbatelnou součástí výchovy a vzdělávání dětí i mládeže je zájmové vzdělávání. Při většině základních škol je realizováno formou školních družin (ŠD) či školních klubů (ŠK), které pracují podle vlastních školních vzdělávacích programů (ŠVP).

Pro žáky prvního stupně jsou přednostně určeny ŠD. Zájem o přijetí žáků do ŠD často převyšuje jejich kapacitu, proto bývají nastavena kritéria pro přijímání, např. přijímání žáků postupně od nejnižších ročníků. Pokud je to možné, žádají ředitelé škol o navýšení kapacity ŠD.

Ve sledovaném období vykonávalo ve Zlínském kraji činnost 257 ŠD, z toho 229 zřizovala obec (v obcích Drslavice, Slavkov a Kostelany nad Moravou vykonávaly činnost ŠD školy mateřské), 4 církev, 4 soukromník a 20 kraj. Pro tento školní rok byly kapacity ŠD zvýšeny o 275 míst, přesto na mnoha místech nemohly být uspokojeny všechny žádosti o přijetí.

Přijato do ŠD bylo 16 882 účastníků, z toho 16 662 z 1. stupně (o 197 více než v předcházejícím období). Dáme-li tento počet do poměru k celkovému počtu žáků na prvním stupni v základních školách Zlínského kraje, bylo do školních družin přijato téměř 56,5 %, což je o 1,5 % více než v roce 2016-2017. Žáci 2. stupně přijatí do ŠD tvořili jen něco přes 1 % všech přijatých účastníků.

ŠD mohou vedle pravidelné činnosti realizovat akce příležitostné nebo pobytové. Uskutečnilo se 2 815 příležitostných akcí s 116 990 účastníky a 13 pobytových akcí s počtem 513 účastníků.

Školní kluby

ŠK jsou přednostně určeny pro žáky 2. stupně základní školy, ale mohou být do něj přijati i žáci stupně prvního, pokud nejsou přijati k pravidelné docházce ve ŠD. Cílem činnosti klubu je nejen poskytovat kvalitní zájmové vzdělávání, ale také předcházet sociálně-patologickým jevům u dospívající mládeže.

Také ŠK jsou při přijímání žáků limitovány kapacitou zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení. Ve školním roce 2017-2018 byly kapacity všech ŠK navýšeny o 147 míst, z tohoto počtu vytvořil 120 nových míst ŠK zapsaný k 1. 9. 2017 u Základní školy a Mateřské školy Nedašov. Celkem pracovalo ve Zlínském kraji 79 ŠK, z toho 70 zřizovala obce, 4 církev, 2 soukromník a 3 kraj.

Pokud mají školy v rejstříku vedle ŠD zapsaný také ŠK, často do něj zařazují žáky 1. stupně nepřijaté do ŠD. Do ŠK bylo přijato celkem 7 868 účastníků, z toho 5 073 z druhého stupně a 2 795 z 1. stupně.

Dáme-li tento počet do poměru k celkovému počtu žáků na druhém stupni v základních školách Zlínského kraje, bylo do školních klubů přijato 26 % žáků druhého stupně, což je 0,5% pokles proti minulému roku. Za povšimnutí však stojí údaj, že žáci z 1. stupně přijatí do ŠK tvoří téměř 35,5 % všech přijatých účastníků.

Také ŠK mohou vedle pravidelné činnosti realizovat akce příležitostné nebo pobytové. Uskutečnilo se 861 příležitostných akcí s 23 912 účastníky, 33 pobytových akcí s počtem účastníků 597.

2.10. Poradenské služby

Školská poradenská zařízení tvoří pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalšími poradenskými zařízeními jsou střediska výchovné péče pro děti a mládež.

Novela zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a nová vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných s účinností od 1. 9. 2016 změnila celý systém školské poradenské činnosti speciálně pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden (školských poradenských zařízení) včetně zpracování doporučení školského poradenského zařízení a nově přiznávání podpůrných opatření. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají na základě poskytování podpůrných opatření prvního až pátého stupně podle pedagogické, organizační a finanční náročnosti.

Podpůrné opatření stanovuje nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta, kterými jsou například využívání kompenzačních pomůcek, úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, pedagogická intervence, asistent pedagoga a další. Školská poradenská zařízení nově posuzují speciální vzdělávací potřeby

děti a žáků a přidělují školám podpůrná opatření, určují pravidla jejich použití a jejich normovanou finanční náročnost dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Zavádění těchto změn do praxe spolu s pokračující nutností informovat o změně systému školskou veřejnost a také výrazné navýšení počtu klientů bylo pro školská poradenská zařízení ve školním roce 2017-2018 velmi časově i organizačně náročné.

Pedagogicko-psychologická poradna

Ve školním roce 2017-2018 prošlo péčí Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín 11 480 klientů. Oproti loňskému školnímu roku, kdy poradna vyšetřila 11 036 klientů, došlo k nárůstu o 448, což je způsobeno zvýšeným zájmem klientů o přešetření podle nového systému podpůrných opatření. Největší podíl klientů (8 277) opět tvoří žáci plnící povinnou školní docházku. Děti z mateřských škol bylo 1 616, středoškoláků 1 428, vyšší odborné školy navštěvovalo 5 klientů a 155 klientů bylo školsky nezařazeno.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem pět speciálně pedagogických center (SPC), z toho jedno SPC se sídlem mimo Zlínský kraj (formou dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou zřizovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vede jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky v běžných školách a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

Tabulka 21 - Přehled speciálně pedagogických center ve Zlínském kraji

Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené	Zlínský kraj
	pro mentálně postižené	
Základní škola Zlín, Středová	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
	pro žáky s vadami řeči	
Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR
(odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)		

Tabulka 22 - Počet klientů SPC zřizovaných Zlínským krajem ve školním roce 2017-2018

Klienti, jimž poskytla SPC péči								
celkem	mentální	sluch	zrak	řeč	tělesné	více vad	autismus	ostatní
2341	1 008	0	101	19	164	563	392	94

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (SVP) pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT ČR), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Tabulka 23 - Přehled středisek výchovné péče ve Zlínském kraji

Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
Kelč (rekonstrukce, momentálně v SVP Tršice)	DDÚ Olomouc
Valašské Meziříčí	DDÚ Olomouc
Zlín	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Kroměříž	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Bystřice p. Hostýnem	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Uherské Hradiště	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky
Uherský Brod	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky

2.11. Školská zařízení a školské služby

2.11.1. Výchovná zařízení

Na území Zlínského kraje ve školním roce 2017-2018 působilo celkem 14 školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Účelem těchto zařízení je zajišťovat nezletilé osobě, a to zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření, náhradní výchovnou péči v zájmu jejího zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. V rámci práce s dítětem tato zařízení rovněž poskytují podporu při návratu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče, spolupracují s rodinou dítěte, poskytují jí pomoc při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a návratu rodičovských a jiných dovedností nezbytných pro výchovu a péči v rodině.

Dětské domovy

Dětský domov je školské výchovné a vzdělávací zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do 18 let. Do tohoto zařízení mohou být rovněž umísťovány nezletilé matky spolu s jejich dětmi. Zlínský kraj je zřizovatelem 12 dětských domovů s celkovou lůžkovou kapacitou 294 lůžek, konkrétně viz tabulka 24. Všechny dětské domovy zřizované Zlínským krajem jsou rodinného typu, tedy podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí plně odpovídají platným právním předpisům. Materiální vybavení dětských domovů je na vysoké úrovni, neboť budovy všech zařízení prošly v minulých letech kompletní nebo částečnou rekonstrukcí. Umísťování dětí do těchto zařízení probíhá průběžně po celý rok, stejně tak i odchod dětí ze zařízení, které jsou podmínečně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Tato skutečnost způsobuje, že počty svěřenců v průběhu roku v dětských domovech kolísají. Ve školním roce 2017-2018 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji k 31. 10. 2017 registrováno 230 svěřenců, což představuje oproti předchozímu roku pokles o 14 svěřenců.

Tabulka 24 - Přehled dětských domovů ve Zlínském kraji ve školním roce 2017-2018

Školské zařízení	Kapacita	Naplněnost k 31. 10. 2017
Dětský domov Kroměříž	24	19
Dětský domov Uherské Hradiště	24	23
Dětský domov Uherský Ostroh	30	23
Dětský domov Bojkovice	24	23
Dětský domov Valašské Meziříčí	24	20
Dětský domov Zašová	24	12

Dětský domov Zlín	16	14
Dětský domov Vizovice	16	15
Dětský domov a Základní škola Liptál	48	28
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16	14
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32	24
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16	15
Celkem	294	230

Dětské domovy se školou

Dětský domov se školou je účelově určen pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které mají závažné poruchy chování nebo pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči, nebo pro děti s uloženou ochrannou výchovou. Do tohoto zařízení jsou rovněž umísťovány nezletilé matky splňující výše uvedené podmínky a jejich děti. Do dětského domova se školou mohou být umísťovány děti zpravidla od šesti let věku do ukončení povinné školní docházky. Ve Zlínském kraji působil ve školním roce 2017-2018 jeden dětský domov se školou, který je zřizován MŠMT – Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547 s kapacitou 40 lůžek.

Výchovné ústavy

Výchovný ústav pečuje o děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Ve školním roce 2017-2018 působil ve Zlínském kraji jeden výchovný ústav, který zřizuje MŠMT – Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola, Střílky, Zámecká 107 s kapacitou 48 lůžek.

2.11.2. Ubytovací zařízení

Ubytování zabezpečují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami internáty. Tato školská ubytovací zařízení jsou zpravidla zřizována jako součást školy. Celkový počet nabízených lůžek v ubytovacích zařízeních všech zřizovatelů ve Zlínském kraji poklesl oproti minulému roku o 155 lůžek, činil tedy 3878 (v minulém školním roce 4 033 lůžek). Ve školním roce 2017-2018 bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech ubytováno celkem 2 846 žáků a studentů (minulý školní rok 2 771). Celkový počet ubytovaných se tedy zvýšil o 75 žáků a studentů. V minulém školním roce došlo naopak k celkovému poklesu o 36 ubytovaných žáků a studentů.

2.11.3. Zařízení školního stravování

V zařízeních školního stravování se uskutečňuje školní stravování dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole, ve školském zařízení a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Zařízení školního stravování zajišťují také stravování zaměstnanců škol a školských zařízení, důchodců bývalých zaměstnanců organizace. Volné výrobní kapacity zařízení školního stravování využívají k doplňkové činnosti – hostinské činnosti, v rámci které zabezpečují stravování cizím strávníkům.

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 10. 2017 provozováno celkem 535 zařízení školního stravování všech zřizovatelů. Meziročně se celkový počet školních jídelen nezměnil. Počet školních jídelen – výdejen se snížil o 2 (ZŠ a MŠ Janová, Mateřská škola Montessori – Dětem s.r.o.) a zvýšil o 1 (DOBRÁ Montessori mateřská škola s.r.o.).

Souhrnný přehled o počtu stravovaných v jednotlivých druzích nebo typech škol ve školním roce 2017-2018 podle stavu k 31. 10. 2017 je uveden v Příloze, tabulka P 6. Ostatní změny v rejstříku škol a školských zařízení, realizované na základě předložených žádostí, neměly v konečném součtu dopad na strukturu počtu jednotlivých typů školních jídelen. Údaje o počtech zařízení jsou uvedeny v Příloze, tabulka P 7. Přehled samostatných školních jídelen je uveden v Příloze, tabulka P 8. Jejich počet se ve školním roce 2017-2018 nezměnil.

V mateřských školách všech zřizovatelů byl vykazován mírný pokles počtu dětí zapsaných ke školnímu stravování. V porovnání školního roku 2016-2017 a 2017-2018 se počet zapsaných stravovaných dětí snížil celkem o 116. Počet stravovaných žáků a studentů se v meziročním porovnání zvýšil celkem o 1 386. Nárůst je dopadem

příznivého demografického vývoje počtu žáků v základních školách. Počet stravovaných dospělých se v meziročním porovnání zvýšil celkem o 586. Hlavním důvodem nárůstu je zvýšený zájem o stravování z řad cizích strávníků, kteří se stravují v rámci doplňkové činnosti.

Některá zařízení školního stravování poskytovala školní stravování v dietním režimu. Jednalo se o strávníky, jejichž zdravotní stav podle potvrzení registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost vyžaduje stravovat se s omezením podle dietního režimu. Podle stavu k 31. 10. 2017 se ve Zlínském kraji jednalo o 29 zařízení školního stravování školní stravování celkem 111 strávníků. V souvislosti s realizací dietního stravování splnily podmínky, které jsou stanoveny v § 2 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Některé školy navázaly spolupráci s nutričními terapeutky a na základě jejich posouzení zajistily obnovu nevyhovující technologie, nákup vhodného nádobí a provedly změny v dispozičním uspořádání stravovacích provozů apod. Zvýšené finanční nároky byly hrazeny z vlastních prostředků organizací nebo z prostředků přidělovaných jejich zřizovateli.

Ve zcela ojedinělých případech, kdy nebylo možno školní stravování přednostně zajistit v zařízeních školního stravování zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, bylo toto zajišťováno smluvně u jiné osoby poskytující stravovací služby, která není zapsána do rejstříku škol a školských zařízení formou tzv. náhradního stravování. Ve školním roce 2017-2018 bylo zapsáno celkem 1 384 strávníků, což představuje v porovnání se školním rokem 2016-2017 nepatrný nárůst celkem o 9 strávníků.

V průběhu školního roku 2017-2018 byly v některých provozech zařízení školního stravování zrealizovány dílčí nebo kompletní rekonstrukce spojené s obnovou zastaralého technologického zařízení za moderní. Příkladem je kompletní rekonstrukce školní jídelny Základní škola Zlín, Slovenská 3076, příspěvková organizace.

Zlínský kraj se v průběhu druhého pololetí školního roku 2017-2018 zapojil do projektu MPSV Obědy do škol ve Zlínském kraji. Primárním cílem projektu bylo zajistit dětem ze sociálně a ekonomicky slabých rodin ve věku 3-15 let bezplatné stravování. Do projektu se zapojilo 11 základních škol a 5 mateřských škol. Celkem se přihlásilo 78 dětí, kterým bylo vydáno 6 034 obědů.

2.11.4. Vybraná účelová zařízení

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve Zlínském kraji působí celkem šest Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, stejně jako v předcházejících letech. Jedno středisko je zřízeno při Střední průmyslové škole Otrokovice, druhé při Krajské pedagogicko-psychologické poradně ve Zlíně, třetí při Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín, čtvrté při Základní škole Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace, páté při Domu dětí a mládeže, příspěvková organizace se sídlem Uherský Brod a šesté při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž. Spolu s pracovištěm Národního institutu dalšího vzdělávání ve Zlíně patří k nejdůležitějším subjektům, které se zaměřují na zvyšování profesních kompetencí pedagogických pracovníků.

Střediska služeb školám zlínského kraje

Ve Zlínském kraji vykonávají činnost střediska služeb školám celkem dva subjekty. První je součástí Střední průmyslové školy Otrokovice. Jeho činnost spočívá ve správě Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje ZKOLA (www.zkola.cz). Je určen nejen pedagogům, ale také žákům, studentům a jejich rodičům. Portál vznikl z iniciativy Krajského úřadu Zlínského kraje a Střediska služeb školám Zlínského kraje. Druhé středisko působí při Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod. Součástí této školy je Centrum pro výuku a prezentaci hi-technologií, které je unikátním vzdělávacím a prezentačním centrem v oblasti technického a přírodovědného vzdělávání. Toto centrum připravuje a nabízí základním školám a středním školám speciální výukové programy pro žáky i učitele a vykonává tak činnost ve středisku služeb školám.

Střediska praktického vyučování

Střediska praktického vyučování ve Zlínském kraji jako školská účelová zařízení jsou zřizována soukromými subjekty a zajišťují odborný výcvik všem školám bez rozdílu zřizovatele. Ve Zlínském kraji provozují činnost stejně jako v předešlém školním roce dvě střediska praktického vyučování, ve kterých se vzdělávalo celkem 34 žáků

(v minulém roce 37) v oborech zaměřených na obchod a stavebnictví. Meziroční změny vykazují nepatrné rozdíly v počtech žáků.

Plavecké školy

S účinností od 1. 9. 2017 byl upraven RVP pro základní vzdělávání, a to doplněním závazných očekávaných výstupů ve vzdělávacím obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova pro 1. stupeň základních škol. Změna se týká výuky plavání, které je od školního roku 2017-2018 zařazeno mezi závazné výstupy, tím je zařazena výuka plavání jako povinná součást tělesné výchovy na 1. stupni základních škol. Minimální rozsah 40 vyučovacích hodin zůstal zachován. Se zavedením povinné výuky plavání souvisí možnost podpory této výuky formou rozvojového programu, který školám zapsaným do rejstříku škol a školských zařízení umožňuje získat finanční prostředky na dopravu žáků z místa vzdělávání do místa výuky plavání a zpět. V průběhu školního roku 2017-2018 byly realizovány dvě etapy rozvojového programu, a to pro období září-prosinec 2017 a leden-červen 2018.

Počet žáků 1. stupně základních škol, kteří se v daném školním roce účastnili plavecké výuky, je dle statistických údajů celkem 14 002 žáků.

Výuku plavání zabezpečovaly ve své hlavní činnosti především plavecké školy, jako školská účelová zařízení, z nichž jedna – Uherské Hradiště – je zřizována Zlínským krajem, dvě – Zlín a Valašské Meziříčí – jsou zřizovány obcemi. Dalšími poskytovateli plavecké výuky jsou Základní škola Brumov-Bylnice s plaveckým bazénem a subjekty, které nejsou zapsány v rejstříku škol a školských zařízení, ale činnost mohou provozovat na základě živnostenského oprávnění. Těmito subjekty jsou Sportovní zařízení města Kroměříže, p.o. a Plavecká škola TJ Rožnov pod Radhoštěm.

Vedle základní plavecké výuky organizovaly plavecké školy v rámci doplňkové činnosti i další kurzy plavání. Velký zájem je u mateřských škol, přičemž do předplavecké výuky bylo zapojeno celkem 4 767 dětí z mateřských škol. Dále plavecké školy realizují zdokonalovací plaveckou výuku pro žáky vyšších ročníků základních škol, plavání pro kojence a batolata, zdokonalovací kurzy plavání dospělých, aqua aerobik a další činnosti.

3. Pracovníci ve školství

Z následujících tabulek lze vyčíst vývoj pracovníků v jednotlivých typech škol a školských zařízeních, který je zejména v případě pedagogických pracovníků přímo závislý na vývoji výkonů.

Tabulka 25 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Základní umělecké školy	465	473	479	479
Střední odborná učiliště a učiliště	593	588	626	624
Gymnázia	592	594	596	604
Střední odborné školy	627	628	634	647
Vyšší odborné školy	39	38	38	32
Konzervatoře	44	45	44	45
Speciální mateřské školy *	15	16	16	17
Mateřské školy při zdravotnických zařízeních *	-	-	3	5
Speciální základní školy *	286	281	273	278
Základní školy při zdravotnických zařízeních *	-	-	17	17
Speciálně pedagogická centra	25	26	28	29
Speciální střední školy *	83	80	34	33
Internáty speciálních ZŠ	12	12	12	11
Školní družiny *	27	26	31	33
Školní kluby *	-	-	1	1
Domovy mládeže	100	97	95	97
Dětské domovy	106	106	104	102
Pedagogicko-psychologické poradny	42	48	52	55
Celkem	3 056	3 058	3 083	3 109

Tabulka 26 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Základní umělecké školy	58	58	58	58
Střední odborná učiliště a učiliště	194	185	194	198
Gymnázia	133	132	132	133
Střední odborné školy	181	182	180	182
Vyšší odborné školy	11	9	9	9
Konzervatoře	7	7	7	7
Speciální mateřské školy *	1	1	1	1
Speciální základní školy **	55	55	53	53
Základní školy při zdravotnických zařízeních *	-	-	2	2
Speciálně pedagogická centra	2	2	2	2
Speciální střední školy *	25	24	8	9
Internáty speciálních ZŠ*	5	6	6	6
Domovy mládeže	70	70	67	72
Dětské domovy	80	77	77	76
Pedagogicko-psychologické poradny	8	8	8	8
Školní jídelny	258	256	261	264
Celkem	1 088	1 072	1 065	1 080

Tabulka 27 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Mateřské školy	1 625	1 631	1 672	1 704
Základní školy	3 313	3 415	3 580	3 724
Školní družiny *	415	434	429	433
Školní kluby *	-	-	22	23
Základní umělecké školy	21	22	23	23
Střední odborné školy	0	0	2	8
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	100	102	103	102
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	0	1	5	5
Celkem	5 474	5 605	5 836	6 022

Tabulka 28 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Mateřské školy	466	468	501	514
Základní školy	789	804	836	846
Školní jídelny	1 181	1 183	1 205	1 214
Školní družiny *	0	0	0	1
Základní umělecké školy	3	3	3	3
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	29	28	27	28
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	3	2	8	8
Celkem	2 471	2 488	2 580	2 614

* Pozn.: Od 1. 1. 2017 došlo ke změně v metodice vykazování některých druhů činností škol a školských zařízení. Především je samostatně sledována činnost mateřských a základních škol při zdravotnickém zařízení a školních klubů (dříve zahrnuto do speciálních mateřských a základních škol a školních družin). Speciální střední školou je zařízení pouze v případě, že buď celá škola, nebo některé z jejich samostatných pracovišť funguje jako škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Podle databáze poskytovatelů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR nabízelo vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení ve Zlínském kraji celkem 67 subjektů, přičemž 16 z nich jsou příspěvkové organizace zřizované Zlínským krajem.

Mezi nejvýznamnější subjekty poskytující DVPP ve Zlínském kraji patří Národní institut pro další vzdělávání, krajské pracoviště Zlín. Krajské pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání nabízelo ucelené cykly seminářů, přednášky či vzdělávací programy určené jak vedení, tak pedagogům všech typů a stupňů škol. Převažovala nabídka studia k výkonu specializovaných činností, jazykové kurzy zaměřené na metodiku a didaktiku, kurzy pro hodnotitele u maturitních zkoušek a další kurzy dle vzdělávacích potřeb pedagogů. Významnými poskytovateli DVPP zřizovanými Zlínským krajem jsou Zařízení pro DVPP při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž a Zařízení pro DVPP při Střední průmyslové škole Otrokovice.

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž

Nabídka vzdělávacích programů v Zařízení pro DVPP reflektuje druhy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vymezené v § 1 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů: „a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, b) studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, c) studium k prohlubování odborné kvalifikace.“

Ve sledovaném období realizovala škola v rámci studia k prohlubování odborné kvalifikace – DVPP semináře orientované na výuku výtvarné, hudební, dramatické a tělesné výchovy. Dva kurzy mířily do oblasti společného vzdělávání (Vzdělávání žáka s lehkým mentálním postižením v běžné základní škole a Vzdělávání žáka s poruchou autistického spektra v běžné základní škole). Opakovaně realizován byl kurz Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedická prevence (60 hod.) a Vzdělávací program pro práci s dětmi méně než tříletými v mateřských školách (30 hod.).

Ve školním roce 2017-2018 probíhaly další cykly Studia pedagogiky - specializace: pedagog volného času (120 hod.) a asistent pedagoga (80 hod.). Otevřely se celkem tři cykly vzdělávání, jednotlivé běhy se časově překrývaly. Celkem tyto kurzy absolvovalo 137 účastníků.

Ve sledovaném období byl zájem i o jednotlivou zkoušku z pedagogiky, kterou si mohou absolventi oboru vychovatelství doplnit kvalifikaci učitele v MŠ nebo naopak absolventi oboru Předškolní pedagogika rozšířit kvalifikaci o vychovatelství. Přípravný kurz k vykonání jednotlivé zkoušky z pedagogiky využilo 8 účastnic.

Střední průmyslová škola Otrokovice

Ve školním roce 2017-2018 nabízela Střední průmyslová škola Otrokovice akreditované vzdělávací programy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve spolupráci se společností Microsoft škola jakožto Regionální vzdělávací centrum Zlínského kraje v rámci programu Pil (Partners in Learning) poskytovala školení v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků v ICT.

Ve sledovaném období bylo proškoleny na 140 pedagogů.

5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých ve školách Zlínského kraje probíhalo ve dvou hlavních směrech: ostatní formy vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství a vzdělávací akce náležející do neformálního vzdělávání. Následující tabulka srovnává počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2010-2011 až 2017-2018 dle skupin oborů.

Tabulka 29 - Počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2010-2011 až 2017-2018

Skupina oborů	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
H	79	78	72	63	63	75	119	126
L + M (zakončeno maturitní zkouškou)	1 595	1 213	975	891	811	702	558	364
N	277	279	344	294	294	124	107	98

Ve druhém směru školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Od zapojení převážné většiny škol do projektu UNIV II KRAJE v letech 2009-2013 nebo do Globálního grantu v oblasti podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání ve stejném časovém období, přetrvává snaha vytvářet, nabízet a ověřovat kurzy dalšího vzdělávání ve spolupráci se zaměstnavateli. Školy také organizují vzdělávání pro podniky (tzv. firemní vzdělávání), kde kromě odborných a technických dovedností školí v oblasti práce s ICT a realizují jazykové kurzy. Celkem 18 škol zřízovaných Zlínským krajem je autorizovanými osobami pro 59 profesí dle Národní soustavy kvalifikací.

6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců

6.1. Prevence rizikového chování

Prevence rizikového chování se stala nutnou součástí výchovy a vzdělávání a nedílnou součástí života dětí, mládeže i dospělých.

Období školního vzdělávání je velmi významné při formování osobnosti mladých lidí. Preventivní působení ve školách je nástrojem, kterým lze pozitivně působit na postoje a hodnoty dětí a mladistvých a to i na žáky, jež nemají dostatečné rodinné či sociální zázemí a podporu.

Krajská politika pro oblast primární prevence se odvíjela v horizontální i vertikální linii a vycházela z Krajského plánu primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2015-2017 (s prodlouženou platností do 31. 12. 2018), který byl v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2013–2018. Začala příprava nové krajské strategie k primární prevenci rizikového chování ve ZK 2019-2027.

V rámci horizontální linie funguje na KÚZK vzájemná spolupráce mezi krajskou školskou koordinátorkou prevence zařazenou na Odboru školství, mládeže a sportu a mezi protidrogovým koordinátorem, koordinátorem prevence kriminality a koordinátorem romských poradců zařazenými na Odboru Kanceláře hejtmána a dalšími subjekty.

Ve vertikální linii koordinátorka metodicky vedla a koordinovala činnost okresních metodiků prevence působících v Krajské pedagogicko-psychologické poradně Zlín, která je příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Metodici v poradnách potom vedli činnost školních metodiků prevence ve školách a školských zařízeních.

Hlavním cílem primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve Zlínském kraji byla minimalizace vzniku, snížení, popř. stabilizace míry rizikového chování u dětí a mládeže prostřednictvím efektivního systému prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů.

Zlínský kraj podporoval realizaci preventivních programů zaměřených na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních a vyčlenil z rozpočtu finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Další finanční prostředky na primární prevenci byly poskytovány školám, školským zařízením a NNO ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT.

Pro oblast specifické prevence rizikového chování bylo v rámci dotačního řízení kraje vyčleněno celkem 706 tis. Kč pro školy a školská zařízení a 700 tis. Kč pro NNO. Podáno bylo celkem 21 projektových žádostí od škol a školských zařízení a 12 projektů ze strany NNO, přičemž podpořeno bylo 16 projektů ze strany škol a školských zařízení a 11 projektů ze strany NNO.

Základní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních představuje Minimální preventivní program. Jedná se o konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Zlínský kraj vyzval pedagogickou i nepedagogickou veřejnost k předkládání návrhů na Ocenění školních metodiků prevence Zlínského kraje. Ocenění Zlínského kraje za školní rok 2017-2018 bylo určeno pedagogickým pracovníkům za jejich kvalitní a přínosnou práci v oblasti prevence. Jednalo se o 12 školních metodiků prevence, kteří převzali ocenění za kvalitní preventivní program školy a přínos pro oblast prevence a 2 školní metodici prevence obdrželi ocenění za mimořádný přínos pro prevenci.

Tradičně se konaly krajské konference k primární prevenci rizikového chování. XII. krajská konference určená pro ZŠ a SŠ s názvem „Dobrý start při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání“ proběhla ve spolupráci s Vyšší odbornou školou pedagogickou a sociální a Střední pedagogickou školou Kroměříž. Pro mateřské školy byla uspořádána VI. krajská konference se zaměřením na bezpečné klima v mateřské škole.

Evaluace MPP ve školách a školských zařízeních ve Zlínském kraji probíhala prostřednictvím celorepublikového elektronického systému výkaznictví. Pro školní rok 2017-2018 ze získaných dat, jejichž součástí bylo i mapování

rizikového chování ve školách, vyplynulo, že hlavními problémy škol v oblasti projevů rizikového chování u dětí a mládeže byly:

- špatné vztahy mezi žáky (20,0 %)
- užívání tabáku (18,3 %)
- šikana (10,3 %)
- přestupky proti školnímu řádu (9,9 %)
- záškoláctví (9,4 %)

Tabulka 30 - Přehled evidence rizikového chování na školách a školských zařízeních ve Zlínském kraji za školní rok 2017-2018

	Podíl
Špatné vztahy mezi žáky	20,0%
Užívání tabáku	18,3%
Šikana	10,3%
Přestupky proti ŠŘ	9,9%
Záškoláctví	9,4%
Nelátkové závislosti	5,4%
Užívání alkoholu	4,7%
Skryté záškoláctví	4,6%
Užívání konopných látek	2,8%
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy	2,5%
Kyberšikana	2,4%
Sebepoškozování a autoagrese	1,9%
Rizikové chování v dopravě	1,5%
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy	1,4%
Poruchy příjmu potravy	1,1%
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd.	1,1%
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality	1,0%
Projevy rasismu a xenofobie	0,8%
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte	0,7%
Užívání dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.)	0,2%

6.2.Environmentální výchova

Ve sledovaném období se v oblasti environmentální výchovy na území Zlínského kraje realizovalo hned několik projektů celokrajského významu. Zejména pak Ekologická olympiáda středoškoláků, Krajská konference EVVO a Krajský veletrh EVVO.

XVIII. Krajská konference EVVO ve Zlínském kraji se konala 7. 11. 2017 v Budově Fakulty technologické Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Konference se nesla v duchu zvoleného tématu – Objevujeme a pozorujeme přírodu. Tradiční součástí programu bylo slavnostní vyhlášení Ceny za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji. Součástí ceremoniálu byly uveřejněny nominace a předány certifikáty v soutěži o titul Regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku 2017.

XV. Krajský veletrh environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – den pro přírodu a řemesla se uskutečnil 30. 5. 2018 v Panských zahradách v centru Vsetína.

Zlínský kraj podpořil oblast EVVO prostřednictvím Programu „Podpora ekologických aktivit v kraji“, který administruje Odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a sportu. Pro rok 2018 byla navýšena alokace tohoto programu na 2 000 000 Kč (v letech 2016 a 2017 to bylo 1 000 000 Kč).

Ve školním roce 2017-2018 pokračoval akreditovaný kurz pro koordinátory EVVO pořádaný Lískou, z.s. Tento kurz byl ukončen v říjnu 2018 a úspěšně jej absolvovalo 19 pedagogů.

6.3. Multikulturní výchova

Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC)

Zlínský kraj patří dlouhodobě mezi kraje s nejnižším počtem cizinců, celkové množství cizinců zde tvoří pouze 1,8 % z celkového počtu cizinců v ČR. Nejpočetnější skupinou jsou opět cizinci ze Slovenska (40 %), dále Ukrajiny (15 %) a Vietnamu (11 %). Nárůst byl zaznamenán u cizinců z Mongolska (5 %), kteří se počtem dostali před cizince z Polska (4 %). Většina cizinců byla přihlášena k pobytu přímo v okrese Zlín (40 %), následoval okres Uherské Hradiště (25 %), dále pak okres Vsetín (21 %) a okres Kroměříž (14 %).

Zatímco pro občany Slovenska neznamená český jazyk výraznou překážku, u cizinců ze třetích zemí je neznalost českého jazyka a bezradnost v řadě nových životních situací velkým problémem. Těm své služby nabízí Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC) provozované Správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra již od roku 2009.

Problematika týkající se cizinců je velmi složitá a komplexní. CPIC Zlín proto organizuje pravidelné regionální setkávání odborníků za účasti zástupců všech úřadů a institucí přicházejících do styku s cizinci. Jsou jimi mj. Odbor cizinecké policie, Úřad práce, Státní úřad inspekce práce, Krajský úřad – odbory školství, sociálních věcí i matrik a vnitřních věcí, Magistrát města Zlína – odbory školství a sociálních věcí, Městská policie Zlín, Národní institut dalšího vzdělávání, Živnostenský úřad, OSSZ a další. Setkání regionální platformy probíhá 3krát ročně.

Na základě setkání regionální platformy bylo například dohodnuto:

- Proškolení pedagogů Zlínského kraje v rámci problematiky dotačních programů MŠMT, začleňování dětí do škol, dobrých příkladů z praxe apod. Pedagogové jsou proškolení na základní rozlišení druhů pobytů, druhu dokladů, práva a povinnosti cizinců jednotlivých skupin dle typu pobytu,
- spolupráce s NIDV a odborem školství Krajského úřadu při umísťování dětí do školského systému.

Pracovníci centra také dlouhodobě realizují interkulturní programy pro základní, střední a vysoké školy, účastní se přednášek pro odbornou veřejnost. V rámci programů knihoven a občanských spolků organizují semináře i workshopy s cizineckou problematikou. Migrační téma bývá zejména u studentů živé a provázené řadou dotazů.

Důležitou součástí práce CPIC jsou i kurzy češtiny pro cizince, které ve školním roce 2017-2018 probíhaly na řadě míst kraje: ve Zlíně, ve Vsetíně, v Uherském Hradišti, v Kroměříži, ve Valašském Meziříčí, ve Valašských Kloboukách, v Bojkovicích, v Rožnově pod Radhoštěm a ve Velkých Karlovicích. Kromě vzdělávání dospělých byly realizovány také dětské kurzy výuky češtiny, a to ve spolupráci se základními školami.

6.4. Vzdělávání cizinců

Ani v tomto školním roce se celkový počet žáků – cizinců v základních a středních školách Zlínského kraje výrazně nezměnil a Zlínský kraj patřil opět ke krajům s nejnižším počtem žáků – cizinců. Nejpočetnějšími skupinami žáků – cizinců byli opět žáci ze Slovenska, dále pak z Vietnamu, Ukrajiny a Mongolska.

Velmi podobná byla situace v mateřských školách Zlínského kraje. Také zde byly nejpočetněji zastoupeny děti ze Slovenska (35), dále Vietnamu (34), Mongolska (17) a Ukrajiny (8).

Podrobnější údaje ze ZŠ a SŠ všech zřizovatelů jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 31 - Počet vzdělávaných cizinců ve Zlínském kraji podle státní příslušnosti a typu školy v letech 2016-2017 a 2017-2018

Státní příslušnost	Základní školy			Střední školy (včetně konzervatoře)		
	2016-2017	2017-2018	Meziroční změna	2016-2017	2017-2018	Meziroční změna
Slovenská republika	129	145	16	201	200	-1
Státy Evropské unie	21	27	6	12	15	3
Ostatní evropské státy	62	69	7	36	28	-8
Ostatní státy světa	82	87	5	56	44	-12
Celkem	294	328	34	305	287	-18

Protože je zřejmé, že práce s dětmi a žáky – cizinci, kteří často přicházejí do škol bez základní znalosti češtiny, je velmi náročná, vyhlásilo MŠMT i na rok 2018 rozvojový program „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“ Tento RP je určen na podporu dětí a žáků – cizinců v povinném předškolním a základním vzdělávání. Do modulu A „Bezplatná výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám dětí a žáků – cizinců z třetích zemí“ se na rok 2018 zapojilo 19 základních škol Zlínského kraje, které si žádaly podpořit 49 žáků, a celková poskytnutá dotace byla 610 700 Kč. Do modulu C „Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie“ se zapojilo 12 základních škol, podpořených bylo 39 žáků, a celková dotace činila 308 152 Kč.

Přesto, že tento RP byl určen i pro podporu dětí – cizinců v povinném předškolním vzdělávání, tento typ podpory pro rok 2018 nevyžila ve Zlínském kraji žádná mateřská škola.

Novou možností podpory začlenění dětí a žáků – cizinců do vzdělávání v ČR je nabídka NIDV k využití tzv. adaptačního koordinátora, který bude dítěti či žákovi – cizinci k dispozici po dobu prvních 2 týdnů výuky od jeho nástupu do školy a bude mu nápomocen při seznamování se se školními právy a povinnostmi, s třídním kolektivem a s třídou přijatými pravidly.

Kromě výše zmíněných možností podpory mohou školy využívat metodickou, informační a organizační podporu zveřejňovanou na webových stránkách MŠMT, NIDV, portálu inkluzivního vzdělávání a dalších.

7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce

7.1. Rozvojové programy

Fond Zlínského kraje

Zlínský kraj podporuje rozvoj svého územního obvodu v souladu se svými prioritami definovanými v základních a sektorových koncepcích a vyhláší každoročně programy podpory v secích Fondu Zlínského kraje. Přehled podpor v jednotlivých programech, které spadají do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2018 ukazuje tabulka 32.

Tabulka 32 - Přehled podpor v jednotlivých programech Fondu Zlínského kraje spadajících do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2018

Sekce fondu	Program	Počet podpořených žádostí	Počet podpořených subjektů	Celková výše podpory (Kč)
Rozvojové programy a krizové řízení	RP04 – Podpora ekologických aktivit v kraji*	33	33	1 986 000
	RP19 – Program na podporu škol a školských zařízení v oblasti prevence rizikových typů chování	16	16	688 000
Mládež a sport	MaS01 – Jednorázové projekty v oblasti mládeže a sportu	208	171	4 000 000
	MaS02 – Podpora sportu v obcích do 2 000 obyvatel	64	64	2 299 000
	MaS03 – Činnost a rozvoj mládežnického sportu	103	87	16 000 000
	MaS04 – Podpora mládeže na krajské úrovni	13	13	550 000
Celkem				25 523 000

* Žádosti o podporu z Programu RP04 jsou administrovány Odborem životního prostředí a zemědělství.

7.2. Mezinárodní spolupráce

Ve školním roce 2017-2018 školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem realizovaly řadu mezinárodních aktivit.

Nejvíce využíváný je program Erasmus+. Jedná se o program Evropské komise, který v České republice administruje Dům zahraniční spolupráce. V tomto programu byl ve sledovaném období největší zájem o podporu v Klíčové akci 1 – mobilita žáků v odborném vzdělávání a přípravě, kdy školy mohou vysílat žáky na zahraniční praktické stáže v podnicích nebo odborných školách a tato stáž může trvat od dvou týdnů do tří měsíců. Dle statistik Domu zahraniční spolupráce bylo ve Výzvách k předkládání návrhů v programu Erasmus+ v letech 2017 a 2018 podáno subjekty ze Zlínského kraje celkem 51 žádostí o mobilitu žáků v odborném vzdělávání. Školy dále realizují školní partnerství (ve sledovaném období bylo podáno 23 žádostí), kdy se zahraniční školou spolupracují na společném tématu a na výstupech projektu, vyměňují si zkušenosti nebo organizují aktivity na mezinárodní i lokální úrovni. Školy rovněž využívají možnosti získat grant na vzdělávání svých pedagogických pracovníků v zahraničí.

Zlínský kraj ve školním roce 2017-2018 zahájil realizaci mezinárodního projektu Erasmus+ The School Improvement Partnership. Projekt směřuje do středního školství a zaměřuje se na prevenci předčasného opuštění studia. Během sledovaného období se zástupci Zlínského kraje a čtyř zapojených škol zúčastnili první fáze školení k vytvoření a implementaci nástroje, který na základě analýzy studijních výsledků žáků dokáže odhalit jejich slabá místa (např. nedostatek vědomostí pro úspěšné zvládnutí středoškolské matematiky) a zároveň nabídne pedagogům škálu vhodných intervencí (např. cílené poradenství, doučování), které mají zabránit předčasnému ukončení studia.

8. Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje

Průřezová témata

Cíl: Zavádění systémů kvality a hodnocení škol a školských zařízení

Vlastní hodnocení školy je důležitým zdrojem informací a podkladem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy, která je na základě platné legislativy školami zpracovávána pravidelně za každý školní rok. Způsob a rozsah vlastního hodnocení je v kompetenci škol, které ve většině případů používaly vlastní evaluační metody, a rovněž zpracování výsledků evaluace neprobíhalo za účasti externího dodavatele. Každá škola tak mohla v rámci svého vlastního hodnocení dlouhodobě sledovat vzdělávací výsledky a porovnávat přidanou hodnotu v oblastech, kde usilovala o zlepšení. Míra využití získaných poznatků se u jednotlivých škol lišila. Některé školy je využily k provedení změn zaměřených na práci se žáky spočívající v zavedení nových metod a forem výuky, zlepšení spolupráce mezi žáky různých oborů, jiné školy naopak využily výsledky evaluace pro práci vedení školy s pedagogickým sborem a ke změnám v oblasti řízení organizace. V souladu s požadavkem na zvyšování kvality vzdělávacího systému v rámci celé České republiky je nutné i v dalším období pokračovat v podpoře a zefektivnění procesu vlastního hodnocení školy.

Cíl: Zvyšování základních kompetencí žáků a studentů.

Zlínský kraj v předemětném školním roce zahájil kroky k vytvoření lepších podmínek vedoucích ke zvýšení kompetencí žáků a studentů ve čtenářské a matematické gramotnosti. O naplňování tohoto cíle se zasloužily zejména aktivity realizované v rámci projektů Krajský akční plán rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje (KAP) a Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje (IKAP).

V oblasti čtenářské gramotnosti se uskutečnila Konference „Ladění – Cesty rozvoje čtenářské gramotnosti v současné škole“ určená pro učitele 2. stupně ZŠ a učitele SŠ a také byla zahájena série vzdělávání určená vyučujícím 2. stupně ZŠ a nematuritních oborů SŠ zaměřená na témata: Čtenářské strategie, Kritické myšlení, Tvořivý sloh, Čtenářství jako postoj a Mediální výchova.

Další celokrajská akce „Konference pro rozvoj matematické gramotnosti škol Zlínského kraje“ určená jak učitelům ZŠ, tak SŠ byla zaměřená na rozvoj matematické gramotnosti. V průběhu celého školního roku se pak připravovalo kontinuální vzdělávání pro rozvoj matematické gramotnosti určené pedagogickým pracovníkům 2. stupně ZŠ a nematuritních oborů SŠ, které se zahájilo v následujícím školním roce.

Cíl: Rozvoj školských poradenských služeb.

Školská poradenská zařízení ve sledovaném období pokračovala ve stanovování konkrétních podpůrných opatření, která na základě změny legislativy od 1. 9. 2016 nahradila dosavadní způsob zjišťování typu zdravotního postižení dítěte a žáka. Školská poradenská zařízení pracovala s novým systémem výstupů z psychologických a speciálně pedagogických informací a přidělováním konkrétních podpůrných opatření s danou normovanou finanční náročností jednotlivým klientům. Nadále probíhalo cílené odborné a metodické vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení v této problematice. Zároveň byli o nových postupech, změnách ve statistickém vykazování a doporučení ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami informováni ředitelé škol a výchovní poradci. Kariérové poradenství bylo poskytováno na úrovni školských poradenských zařízení, výchovních poradců ve školách a úřadu práce. Absolventům základních škol, rodičům i široké veřejnosti mnoho informací v této oblasti poskytly informační a vzdělávací portály www.zkola.cz a www.burzaskol.cz.

V rámci kariérového poradenství byly dále realizovány: semináře pro ředitele a výchovné poradce škol, vydání elektronické publikace Kam na školu ve Zlínském kraji a Kalendář dnů otevřených dveří středních škol Zlínského kraje.

Předškolní vzdělávání

Cíl: Ve spolupráci se zřizovateli mateřských škol a vzdělávacími institucemi v kraji zaměřenými na vzdělávání pedagogických pracovníků zvyšovat dostupnost a kvalitu předškolního vzdělávání.

I ve školním roce 2017-2018 se podařilo některým obcím získat dotace z ministerstev na rozšíření kapacit mateřských škol. Tím jim bylo umožněno upravovat stávající prostory mateřských škol nebo budovat celé nové třídy tak, aby do mateřských škol mohlo být přijato co nejvíce dětí. Krajský úřad následně zapisoval tyto nově vzniklé kapacity mateřským školám do rejstříku škol a školských zařízení.

Od 1. 9. 2017 nastala povinnost předškolního vzdělávání dětem, které od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dosáhnou pěti let, do zahájení povinné školní docházky. V této nové, a pro školy nelehké situaci, se krajský úřad, společně se vzdělávacími institucemi v kraji, snažil ředitelům mateřských škol i jejich zřizovatelům na metodických poradách pro ředitele mateřských škol, organizovaných pověřenými obcemi, metodicky pomáhat prezentací legislativních změn a vysvětlováním způsobů zavádění těchto změn do praxe.

Základní vzdělávání

Cíl: Inovace cílů a obsahu základního vzdělávání v souladu se současnými trendy vývoje společnosti a s revidovaným RVP ZV.

Pro postupné plnění tohoto náročného cíle byla ve sledovaném období uskutečněna ve spolupráci KAP a MAP řada konferencí a vzdělávacích aktivit pro vedení škol i ostatní pedagogy. Obsahově byly tyto aktivity zaměřeny zejména na inkluzivní vzdělávání, polytechnické vzdělávání, zkvalitnění výuky cizích jazyků a rozvoj funkčních gramotností. Významný podíl na počtu účastníků tvořili učitelé druhého stupně základních škol a středních škol, což by mělo mít dopad na kvalitu vzdělávání. Další konference a další vzdělávací aktivity byly zaměřeny na zlepšení životního stylu žáků základních škol.

Střední vzdělávání

Cíl: Soulad struktury oborového portfolia středních škol s možnostmi uplatnění jejich absolventů v praxi.

Oborová nabídka středních škol Zlínského kraje byla stabilizovaná, vyrovnaná a nabízela absolventům základních škol dostatek možností pro volbu dalšího studia a následně uplatnění na trhu práce. V rámci udržení optimální krajské sítě středních škol se Zlínský kraj zaměřoval na udržení optimálního spektra oborové nabídky tak, aby byla odpovídající stavu demografického vývoje, zájmu uchazečů o sekundární vzdělávání i poptávce po kvalifikovaných pracovnících na trhu práce zejména v oblasti technické a přírodovědné. Snahou nadále zůstává, aby oborová nabídka nebyla nedůvodně eliminována a zůstala stabilizovaná a strukturálně vyrovnaná. Ke zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v oboru vzdělání došlo jen v dostatečně odůvodněných případech, na základě souběžného snížení nejvyššího povoleného počtu žáků jiného aktivního oboru.

S účinností od 1. 9. 2017 zahájila činnost nově zapsaná střední škola Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová. Tímto došlo k rozšíření oborové nabídky o nový maturitní obor Kombinované lyceum. Tato nově vzniklá škola má nadregionální charakter a je zaměřena na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, či uchazeče ze zahraničí. Výuka probíhá převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popřípadě je spojená s individuálními konzultacemi.

Ve sledovaném období nedošlo k žádnému sloučení středních škol.

Zlínský kraj nadále usiloval o optimální strukturu v podílech přijímaných žáků ke střednímu vzdělávání do denní formy vzdělávání, a to v poměru 70 % maturitní vzdělávání a 30 % vzdělávání v oborech s výučním listem.

Ze strany Zlínského kraje úspěšně pokračovala podpora oborů vzdělání s technickým zaměřením, jejichž absolventi nemají problémy s uplatněním na trhu práce. U oborů vzdělání ukončených výučním listem se Zlínský kraj snažil zmírnit následky nepříznivé situace na trhu práce, postrádajícího kvalitní absolventy některých oborů. Jedním z účinných nástrojů je již několik let realizace systému Podpora řemesel v odborném školství, ve kterém žáci vybraných učebních oborů dostávají, při splnění stanovených podmínek, finanční příspěvek z rozpočtu Zlínského kraje.

K udržení velmi dobré úrovně a kvality vzdělávání ve středních školách Zlínského kraje byla realizována řada opatření, např. realizace výše uvedeného systému Podpory řemesel v odborném školství a spolupráce základních a středních škol v oblasti rozvoje technických, přírodovědných a řemeslných dovedností žáků. V oborech

ukončených maturitní zkouškou bylo u škol zřizovaných Zlínským krajem realizováno každoroční opatření zřizovatele týkající se stanovení počtu otevíraných tříd 1. ročníku.

Vyšší odborné vzdělávání

Cíl: Soulad vyššího odborného vzdělávání s požadavky na uplatnění jejich absolventů v praxi.

Ve školním roce 2017-2018 nedošlo k rozšíření vzdělávací nabídky u žádné vyšší odborné školy.

Ve dvou vyšších odborných školách zdravotnických zřizovaných Zlínským krajem již druhým rokem pokračuje systém stipendií, jehož účelem je motivovat mladé lidi ke studiu zdravotnického oboru. Diplomovaná všeobecná setra, jehož absolventi jsou připraveni přímo nastoupit do nemocniční praxe. Při splnění stanovených podmínek mohou tito studenti získat stipendium z rozpočtu Zlínského kraje.

Ve vyšších odborných školách nadále dochází k poklesu zájemců o studium, jedním z důvodů může být vyšší uplatnitelnost absolventů vysokých škol na trhu práce. Vyšší odborné školy se snaží dále spolupracovat s vysokými školami, v současné době již navázaly spolupráci s některou z vysokých škol téměř všechny vyšší odborné školy zřizované Zlínským krajem.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Cíl: Optimální vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve sledovaném období pokračovala významná změna způsobu zabezpečení a financování vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci společného vzdělávání, která spočívala především ve změně přístupu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a zavedení nového systému podpůrných opatření umožňujícím vyrovnávat nebo zmírňovat důsledky znevýhodnění. Výrazně vyšší finanční prostředky umožnily lepší naplňování vzdělávacích potřeb dětí a žáků se znevýhodněním v běžných školách a školských zařízeních.

Ředitelé a příslušní pracovníci škol byli průběžně seznamováni v rámci porad ředitelů škol všech zřizovatelů s aktuálními informacemi o nových postupech optimálního zabezpečení společného vzdělávání všech žáků. Výchovni poradci všech typů škol na svých pravidelných seminářích získávali nové informace a metodická doporučení ke své práci. Školy a školská zařízení se zapojovaly do rozvojových programů MŠMT, jejichž prostřednictvím bylo možno získat finanční prostředky na zajištění asistentů pedagoga pro děti a žáky ze sociálně nepodnětného prostředí nebo na rozšíření personálního zabezpečení školských poradenských pracovišť. V pedagogicko-psychologických poradnách nadále probíhá také práce s mimořádně nadanými a nadanými žáky v mateřských i základních školách. Podle nově sledovaných statistických ukazatelů v rámci zahajovacích výkazů škol přibývá nadaných a také mimořádně nadaných žáků především v základních školách.

Úloha a podpora pedagogických pracovníků

Cíl: Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Zlínský kraj během školního roku 2017-2018 pokračoval v realizaci aktivit projektu KAP a po přípravném období vstoupil i do realizace projektu IKAP. Oba projekty jsou zaměřeny na podporu pedagogických pracovníků napříč spektrem všech stupňů vzdělávání.

Ve školním roce 2017-2018 bylo realizováno:

- Konference „Ladění – Cesty rozvoje čtenářské gramotnosti v současné škole“ určená pro učitele 2. stupně ZŠ a učitele SŠ,
- byla zahájena série vzdělávání pro rozvoj čtenářské gramotnosti určená vyučujícím 2. stupně ZŠ a nematuritních oborů SŠ,
- „Konference pro rozvoj matematické gramotnosti škol Zlínského kraje“ určená jak učitelům ZŠ, tak SŠ
- příprava kontinuálního vzdělávání pro rozvoj matematické gramotnosti určené pedagogickým pracovníkům 2. stupně ZŠ a nematuritních oborů SŠ,
- seminář KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ – trendy, tipy, inspirace,
- seminář SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ – mýty a fakta o inkluzi,

- workshopy Moderní výuka pro generaci digitálních dětí aneb Naučme se používat běžně dostupné aplikace ve výuce,
- diskuzní fórum na téma Polytechnické a odborné vzdělávání ve Zlínském kraji.

Další vzdělávání v rámci celoživotního učení

Cíl: Podpora dalšího vzdělávání pro dospělé obyvatele Zlínského kraje ve stávajících centrech vzdělávání.

V souladu s prioritami Paktu zaměstnanosti Zlínského kraje podněcoval Zlínský kraj ve školách a stávajících centrech vzdělávání nabídku vzdělávacích programů směrem k dospělé veřejnosti. Školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Školy ve sledovaném období organizovaly rovněž firemní vzdělávání. Celkem 18 škol zřízovaných Zlínským krajem je autorizovanými osobami pro 59 profesí dle Národní soustavy kvalifikací.

Mimo tuto stabilní a průběžnou podporu byl Zlínský kraj zastoupen na kulatém stole organizovaném Svazem průmyslu a dopravy ČR na téma Další vzdělávání ve Zlínském kraji z pohledu potřeb trhu práce, jehož výstupem bylo formulování potřeb v podpoře systému dalšího vzdělávání s ohledem na očekávané trendy v oblasti.

Uplatnitelnost absolventů škol podle oborů vzdělání na trhu práce

Cíl: Zvyšovat šance na uplatnění absolventů středních škol na trhu práce.

Zlínský kraj vyvíjel v uplynulém období mnoho aktivit vedoucích k naplnění uvedeného cíle. V tomto smyslu je ale potřeba zmínit i to, že zvyšování uplatnitelnosti absolventů z velké míry spočívá na absolventovi samotném a jakákoliv podpora ze strany školy, firmy nebo veřejné správy jen doplňuje jeho snahu.

Pakt zaměstnanosti Zlínského kraje, kterého se účastní zástupci veřejné správy, Krajské hospodářské komory Zlínského kraje, Úřadu práce, zaměstnavatelů, Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje a jiní byl dalším aktivním subjektem zaměřeným na dosažení stejného cíle. Pakt na základě akčního plánu koordinuje jednotlivé aktivity aktérů a napomáhá v jejich realizaci.

Střední školy ve Zlínském kraji byly motivovány ke spolupráci s firmami nejen v oblasti realizace praktického vyučování, ale i k dalším aktivitám směřujícím např. do realizace projektových dnů, obsahu výuky odborných předmětů atd. Zlínský kraj v této oblasti patří dlouhodobě mezi nejlépe hodnocené kraje v rámci celé ČR.

V rámci projektu Centra přírodovědného a technického vzdělávání pro moderní výuku žáků středních a základních škol ve Zlínském kraji („Centra vzdělávání“) vznikl vědeckotechnický park Experimentárium při SPŠ Otrokovice, který ve školním roce 2017-2018 dále zajišťoval vzdělávací a volnočasovou výuku pro žáky základních a středních škol. Vedle Hi-Tech centra při SPŠ a OA v Uherském Brodě je Experimentárium ve Zlínském kraji zařazeno mezi špičková výuková centra kraje.

Zlínský kraj také zahájil v dubnu 2018 realizaci projektu Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání ve Zlínském kraji, který si mimo jiné klade za cíl podílet se na zlepšení postavení absolventů na trhu práce. Jeho hlavními aktivitami jsou:

- Podpora rozvoje polytechnického vzdělání,
- podpora rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti,
- podpora kariérového poradenství,
- založení a zajištění chodu Pedagogických kabinetů,
- využití produktů z projektu OP VK pro rozvoj polytechnického vzdělávání ve Zlínském kraji a rozvoj Experimentária.

Zejména v oblasti podpory kariérového poradenství se zahájila činnost na několika činnostech směřujících k naplňování stanoveného cíle:

- Zahájení činnosti Centra kariérového poradenství,

- tvorba akreditovaného vzdělávacího programu pro školní kariérové poradce,
- zahájení přípravy na tvorbu metodického materiálu pro školní kariérové poradce ve Zlínském kraji.

Naplnění výše uvedeného cíle je dále Zlínským krajem sledováno prostřednictvím sběru dat o profesním směřování žáků SŠ – Šetření profesní orientace žáků středních škol ve Zlínském kraji, které probíhalo již 4. rokem a vždy se jej účastnilo více než 2 000 respondentů z řad žáků posledního ročníku na střední škole. Díky tomuto opakovanému šetření je možné už nyní sledovat trendy směřování žáků po střední škole. Tato data bude zejména využívat zmiňované Centrum kariérového poradenství.

Základní umělecké vzdělávání

Cíl: Zvyšovat kvalitu vzdělávacího procesu v souladu s RVP ZUV.

Ve školním roce 2017-2018 probíhala v základních uměleckých školách výuka v přípravných ročnících a v 1. až 6. ročníku I. stupně základního studia a ve všech čtyřech ročnících II. stupně základního studia podle školních vzdělávacích programů připravených podle RVP pro základní umělecké vzdělávání. Pouze v sedmém ročníku I. stupně základního studia se vzdělávání uskutečňovalo ještě podle učebních dokumentů vydaných MŠMT ČR v období let 1995 až 2005 pro jednotlivé umělecké obory, a to v souladu s postupným zaváděním výuky podle ŠVP.

Pro základní umělecké školy je typická prezentace výsledků svých žáků na veřejnosti, na přehlídkách a soutěžích nejen v regionu či v rámci republiky, ale i v zahraničí. Díky své dlouhodobé a systematické práci hrají pak žáci i po boku profesionálů, jak tomu bývá u již tradičního zapojení mimořádně talentovaných žáků ZUŠ do společných orchestrů s hráči Filharmonie Bohuslava Martinů nebo i České filharmonie, nebo pak zapojení mladých herců v rámci projektu Malí velcí herci ve spolupráci s Městským divadlem Zlín. Zlínský kraj tyto projekty, které realizovaly školy společně jako spolek ZUŠKA?ZUŠKA!, i v daném školním roce podporoval.

ZUV je díky husté síti ZUŠ s celkem 214 místy poskytovaného vzdělávání dostupné ve všech regionech kraje. Vzhledem k tomu, že kraj nepředpokládá navyšování kapacit a vznik nových organizací, je rozšiřování sítě posuzováno s ohledem na finanční zabezpečení a na vhodné materiální a prostorové podmínky vždy tak, aby nebylo na úkor kvality.

Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Cíl: Zkvalitnění zájmového vzdělávání.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání realizují své školní vzdělávací programy a v souladu s legislativou průběžně inovují. Školní družiny a školní kluby jsou úzce napojeny na vzdělávací programy škol, dochází tedy k propojování školního a mimoškolního vzdělávání. Prostřednictvím ŠVP se naplňují cíle stanovené rámcovými vzdělávacími programy. V rámci své inspekční činnosti kontroluje ČŠI realizaci ŠVP a mimo jiné dlouhodobě sleduje, zda prostorové uspořádání a materiální vybavení odpovídá vzdělávacím i výchovným cílům ŠVP a vzdělávacím potřebám účastníků zájmového vzdělávání.

Vzhledem k tomu, že i nadále pokračoval nárůst počtu žáků na prvním stupni základních škol, dochází stále ke zvyšování počtu účastníků ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání. Navyšování kapacit, popř. rozšiřování sítě školských zařízení pro zájmové vzdělávání je vždy důkladně posuzováno s ohledem na finanční zabezpečení a na vhodné materiální a prostorové podmínky umožňující vzdělávání podle všech oblastí ŠVP, aby nové kapacity nevznikaly na úkor kvality vzdělávání.

Zlínským krajem byly stejně jako každý rok podporovány vhodné a kvalitní volnočasové aktivity, a to formou programové dotace na jednorázové akce v oblasti mládeže a sportu, a dále byla podporována činnost Krajského parlamentu dětí a mládeže.

Ústavní výchova

Cíl: Zkvalitnit ústavní výchovu dětí v nových podmínkách.

V současné době je kvalita poskytované péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči stanovena na základě Metodického

pokynu MŠMT, jehož smyslem je nastavení a udržení srovnatelné úrovně kvality poskytované péče v jednotlivých zařízeních.

Vzhledem k tomu, že se v průběhu posledních let výrazně zvyšuje počet dětí s výchovnými problémy umisťovaných do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, je nutné, aby výchovný proces byl zabezpečen vysoce kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. V rámci zvyšování odborné kvalifikace pracovníků dětských domovů je proto potřeba zaměřit pozornost zejména na preventivně výchovnou péči s cílem zamezit rozvoji rizikového chování dětí. V souvislosti s touto skutečností byl v rámci projektu „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji“ zpracován plán transformace Dětského domova a Základní školy Liptál, jehož předmět činnosti bude v budoucnu rozšířen o činnost střediska výchovné péče, které se zaměřuje právě na tuto oblast. Cílem je vytvoření ambulantní a terénní preventivní podpůrné služby, která přispěje k předcházení umisťování těchto dětí do institucionální péče.

Mezinárodní spolupráce

Cíl: Rozvoj mezinárodní spolupráce ve školách a školských zařízeních.

Mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení ve Zlínském kraji je užitečným doplněním jejich činnosti v oblasti počátečního vzdělávání. Zlínský kraj podporoval školy a školská zařízení v realizaci projektů mezinárodní spolupráce. Za tímto účelem zejména zajišťoval pravidelný přenos aktuálních informací o programech a možnostech mezinárodní spolupráce směrem ke školám a školským zařízením. V souvislosti s vyhlášením nové Výzvy 2018 v programu Evropské komise Erasmus+ zorganizoval Zlínský kraj pro zájemce ze škol a školských zařízení koncem roku 2017 seminář za účasti expertů z Domu zahraniční spolupráce. Účastníci se tak mohli nejen seznámit s programem a jeho možnostmi, ale také následně konzultovat s odborníky vlastní projektové záměry.

Nejvyužívanějším zdrojem pro realizaci zahraničních vzdělávacích aktivit zůstal Program Evropské komise Erasmus+, který je v České republice administrován Domem zahraniční spolupráce.

Aktivity škol a školských zařízení v oblasti mezinárodní spolupráce byly součástí pravidelného hodnocení ředitelů/ředitelky škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

V roce 2017 ukončil Zlínský kraj realizaci dalšího projektu ve školství a vzdělávání, který byl podpořen programem Evropské komise Erasmus+. Projekt s názvem The STEM Engagement Europe implementoval Zlínský kraj ve spolupráci s partnery z Velké Británie, Irska, Nizozemska a Turecka. Projekt se zabýval zvyšováním atraktivity přírodovědných a technických oborů ve středním vzdělávání a byl zaměřen na vedení středních škol, pedagogy a pedagožky vyučující přírodovědné a technické obory a na zástupce regionálních úřadů v oblasti vzdělávání. Do projektu bylo zapojeno šest středních škol. Projekt byl Domem zahraniční spolupráce oceněn za kvalitní realizaci (bývalé ocenění Pečeť kvality). V roce 2018 zahájil Zlínský kraj realizaci dalšího vlastního mezinárodního projektu Erasmus+ The School Improvement Partnership. Projekt směřuje do středního školství a zaměřuje se na prevenci předčasného opuštění studia. Během sledovaného období se zástupci Zlínského kraje a čtyř zapojených škol zúčastnili první fáze školení k vytvoření a implementaci nástroje, který na základě analýzy studijních výsledků žáků dokáže odhalit jejich slabá místa (např. nedostatek vědomostí pro úspěšné zvládnutí středoškolské matematiky) a zároveň nabídne pedagogům škálu vhodných intervencí (např. cílené poradenství, doučování), které mají zabránit předčasnému ukončení studia.

Informační a komunikační technologie

Cíl: Aplikace strategie vzdělávací politiky v digitálním světě.

Ve Zlínském kraji se realizuje mnoho projektů, jejichž hlavním nebo vedlejším cílem je zvýšení kompetencí v oblasti ICT nebo zajištění odpovídajících podmínek pro využívání ICT. Na naplňování tohoto cíle se podílí i dva projekty realizované Zlínským krajem – Krajský akční plán rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje a Implementace Krajského akčního plánu vzdělávání pro území Zlínského kraje. V rámci nich ve školním roce 2017-2018 bylo uskutečněno:

- Workshopy pro učitele ZŠ a SŠ Moderní výuka pro generaci digitálních dětí aneb Naučme se používat běžně dostupné aplikace ve výuce,

- příprava spuštění chodu Pedagogického kabinetu ICT,
- zahájení realizace aktivit v polytechnickém vzdělávání, v rámci nichž budou využívány moderní prostředky ICT, a zároveň proběhne vzdělávání pedagogických pracovníků za účelem jejich využívání ve výuce.

Očekávaným přínosem všech projektů je rozvíjení ICT dovedností žáků i učitelů a posílení přípravy studentů ke vstupu na trh práce a schopnost uplatnění těchto praktických dovedností v zaměstnaneckém poměru nebo vlastním podnikání.

Jazykové vzdělávání

Cíl: V oblasti cizích jazyků dosáhnout komunikativní kompetence.

V oblasti jazykového vzdělávání pokračovalo vzdělávání pedagogických pracovníků, a to jak v oblasti rozvoje komunikačních schopností v cizím jazyce, tak v oblasti zkvalitnění výuky cizího jazyka. Na řadě škol probíhá jazykové vzdělávání nejen učitelů cizích jazyků, ale i ostatních pedagogických pracovníků. Stále přetrvává zájem škol uskutečnit výjezdy žáků a učitelů do partnerských škol v zahraničí nebo výjezd na jazykové vzdělávací kurzy. Počet škol, které by nabízely výuku vybraných předmětů v cizím jazyce se nezvýšil, ale přibývá škol, které do výuky zařazují metodu CLIL, nebo spolupracují s rodilými mluvčími. Také přibývá škol, které nabízí výuku cizích jazyků dříve, než od povinného třetího ročníku.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Cíl: Rozvoj znalostí a dovedností žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast.

Na území Zlínského kraje působí více než šest stovek škol a školských zařízení. Přibližně jedna třetina je aktivní v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Školy a školské zařízení s trvalým zájmem o EVVO se zapojují do sítě M.R.K.E.V. a Mrkvička.

V rámci činnosti občanského sdružení Líška proběhl další akreditovaný kurz školních koordinátorů EVVO. V říjnu 2018 kurz úspěšně absolvovalo 19 pedagogů.

Zkušenosti a příklady dobré praxe podporující vzdělávání k udržitelnému rozvoji žáků a studentů jsou prezentovány na akcích EVVO celokrajského významu jako jsou Krajská konference EVVO a Krajský veletrh programů a aktivit na podporu EVVO – Den pro přírodu a řemesla. Dále pak v rámci vzdělávání školních koordinátorů EVVO, v tematických listech „Poctivě vyrobené“, v pravidelné elektronické rozesílce či na webových stránkách Lísky, z.s. nebo na dni otevřených dveří u regionálních výrobců a zemědělců.

V rámci Dne Zlínského kraje, který proběhl 22. 9. 2018, byly prezentovány aktivity a organizace EVVO mimo jiné Farmářská stezka a festival řemesel pro děti.

V již tradičně vyhlašovaném rozvojový program Zlínského kraje Podpora Ekologických aktivit v kraji jsou realizovány kvalitní projekty podporující vzdělávání pro udržitelný rozvoj s velkým důrazem na environmentální oblast.

Primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních

Cíl: Zabezpečení školské linie specifické primární prevence v oblasti koordinační, koncepční, metodické a dotační politiky kraje.

V souladu s koncepčními dokumenty k primární prevenci na celostátní i krajské úrovni a v návaznosti na výsledky analýzy potřeb škol a školských zařízení započala tvorba nového Krajského plánu primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže Zlínského kraje 2019–2027.

V souvislosti s uvedenými dokumenty mohly školy získat finanční prostředky ze státního rozpočtu na realizaci preventivních aktivit. Další možnost čerpání finančních prostředků na specifickou primární prevenci měly v rámci Programu na podporu škol a školských v oblasti prevence rizikových typů chování. ZK vyčlenil ze svého rozpočtu finanční částku v celkové výši 706 000 Kč. Tradičně se pořádaly krajské konference určené pro MŠ, ZŠ a SŠ se

zaměřením na bezpečné klima ve školách ZK. Na základě evaluace preventivních programů škol byli oceněni školní metodici prevence za kvalitní a přínosnou práci pro oblast prevence.

Přenos informací byl nastaven funkčně jak po vertikální, tak také po horizontální linii. Aktivity, kterými byly zejména pracovní schůzky s metodiky prevence z KPPP a ZDVPP Zlín, dále pracovní schůzky se školními metodiky prevence a odbornými pracovníky byly realizovány v průběhu kalendářního roku, zejména formou koordinace a metodickou činností, popř. prostřednictvím osobních, e-mailových, či telefonických konzultací. Vzdělávání metodiků prevence probíhá dlouhodobě a systematicky. Informace z oblasti prevence byly zveřejňovány na webových stránkách KÚZK a portálu ZKOLA – Zdravě do života.

Prostřednictvím celorepublikového systému výkaznictví probíhal sběr dat o výskytu rizikového chování ve školách a školských zařízeních ZK. Za školní rok 2017-2018 se školy nejvíce potýkaly se špatnými vztahy mezi žáky (20,0 %), užíváním tabáku (18,3 %); šikanou (10,3 %), přestupky proti školnímu řádu (9,9 %) a záškoláctvím (9,4 %). Monitoring výskytu rizikového chování pomohl k zacílení preventivních aktivit nejen u specifické primární prevence ale i u prevence sekundární a terciární.

9. Ekonomická část

9.1.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

K 31. 12. 2018 bylo financováno z rozpočtu kraje celkem 99 škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

Celkové náklady na zajištění chodu příspěvkových organizací v roce 2018 představovaly částku 2 943 554,45 tis. Kč, z toho:

- Náklady na hlavní činnost 2 866 491,79 tis. Kč,
- náklady na doplňkovou činnost 77 062,66 tis. Kč.

Z ročních provozních nákladů za rok 2018 představuje hlavní činnost 97,38 % nákladů a doplňková činnost 2,62 % nákladů. Doplňková činnost ekonomicky využívá nemovitý majetek, strojové zařízení a vybavení škol a také schopnosti a odbornost pracovníků organizací. Prostředky získané doplňkovou činností jsou využívány ke kompenzaci případné ztráty hlavní činnosti a dále jsou přidělovány do fondu odměn a rezervního fondu. Z rezervního fondu jsou pak použity k rozvoji hlavní činnosti organizace.

Tabulka 33 - Přehled celkových nákladů v letech 2015 až 2018 (v tis. Kč)

	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%
Náklady HČ	2 411 195,89	96,64	2 431 433,56	97,02	2 539 859,79	96,98	2 866 491,79	97,38
Náklady DČ	83 870,64	3,36	74 633,50	2,98	79 041,84	3,02	77 062,66	2,62
Celkem	2 495 066,53	100,00	2 506 067,06	100,00	2 618 901,63	100,00	2 943 554,45	100,00
Meziroční nárůst (v %)		1,11		0,44		4,50		12,40
Meziroční nárůst (v tis. Kč)	27 385,02		11 000,53		112 834,57		324 652,82	

Celkové náklady za rok 2018 jsou vyšší o 324 652,82 tis. Kč oproti roku 2017, což je nárůst o 12,40 %. V porovnání s předcházejícími roky je výše nákladů ovlivněna transfery z MŠMT (proti roku 2017 vyšší o 272 439 tis. Kč), příspěvky na provoz (proti roku 2017 vyšší o 12 649 tis. Kč), účelové transfery (proti roku 2017 vyšší o 33 491 tis. Kč), vlastní zdroje vyšší o 8 053 tis. Kč, doplňková činnost nižší o 1 979,18 tis. Kč. Náklady na projekty hrazené z evropských strukturálních fondů byly oproti roku 2017 vyšší a v roce 2018 činily 40 789,15 tis. Kč.

Největší podíl z celkových nákladů hlavní činnosti příspěvkových organizací (škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem) představují přímé náklady – 77,98 %. Do této skupiny patří mzdové náklady (platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci, náhrady za dočasnou pracovní neschopnost), zákonné pojištění, příděl FKSP a ostatní přímé náklady (preventivní prohlídky, ostatní povinné pojištění hrazené zaměstnavatelem, učební pomůcky, ochranné pomůcky, cestovné, školení a vzdělávání).

Další část nákladů, tj. 22,02 %, představují provozní náklady – to jsou náklady na zajištění provozu organizace a náklady úzce související se zajištěním odborného výcviku a vzdělávání, které jsou hrazeny z příspěvku na provoz od zřizovatele. Do provozních nákladů patří materiálové náklady, náklady na energie, opravy a udržování, odpisy majetku, veškeré služby, pojištění, cestovné, výdaje na reprezentaci a ostatní náklady.

Podíl těchto dvou skupin a jejich krytí dotacemi je patrný z tabulky 34. Náklady, přímé i provozní jsou z 85,84 % kryty transfery z MŠMT a příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, zbylých 14,16 % nákladů zajišťují organizace z vlastních zdrojů tj. tržbami za výrobky, službami, pronájmy, ostatními výnosy, prostředky z vlastních fondů a zdrojů z evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi.

Tabulka 34 - Přehled celkových nákladů z hlavní činnosti v letech 2015 až 2018 (v tis. Kč)

	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%
Přímé náklady	1 787 106,98	74,12	1 830 043,56	75,27	1 968 436,07	77,50	2 235 400,71	77,98
Kryto dotací *	1 615 369,78		1 713 016,12		1 846 680,41		2 119 607,58	
Kryto dotací (v %)	90,39		93,60		93,81		94,82	
Provozní náklady	624 088,91	25,88	601 390,00	24,73	571 423,72	22,50	631 091,08	22,02
Kryto příspěvkem	331 751,52		339 957,41		332 972,25		340 904,21	
Kryto příspěvkem (v%)	53,16		56,52		58,27		54,02	
Projekty ESF**	89 573,51		176,15		6 573,16		40 789,15	
Celkové náklady	2 411 195,89	100,00	2 431 433,56	100,00	2 539 859,79	100,00	2 866 491,79	100,00
Kryto dotací a příspěvkem	1 947 121,30		2 052 973,53		2 179 652,66		2 460 511,79	
Kryto dotací a příspěvkem (v%)	80,75		84,43		85,82		85,84	

* Vykazovaná částka přímých dotací je již upravena o hodnotu vrátek z přímých ONIV

** Projekty ESF 2017 = OP VVV - P03 UZ 33063

9.1.2. Přímé vzdělávací výdaje

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje poskytované z MŠMT jsou organizacím přidělovány prostřednictvím krajských normativů v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou o krajských normativních č. 492/2005 Sb. a krajskou metodikou. Finanční prostředky jsou poskytovány na platy, náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, přídělů do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně.

Krajský úřad přiděluje dotace na školy a školská zařízení ve vazbě na počty žáků, studentů, strážníků a ubytovaných v rozpisu na závazné ukazatele:

- Limit objemu prostředků na neinvestiční výdaje celkem,
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady,
- limit počtu zaměstnanců.

V roce 2018 byly poskytnuty tyto prostředky školám a školským zařízením zřizovaným krajem v celkové výši 2 122 264 tis. Kč. Oproti roku předcházejícímu jsou vyšší o 272 440 tis. Kč. Toto navýšení je důsledkem nárůstu platových tarifů zaměstnanců regionálního školství.

Podrobnější údaje ukazují následující tabulky.

Tabulka 35 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v tis. Kč)

Výdaj	2015	2016	2017	2018
Mzdové výdaje	1 184 235	1 249 876	1 344 688	1 545 267
Odvody	414 189	443 272	483 524	555 685
Ostatní	21 494	24 058	21 612	21 312
Celkem	1 619 918	1 717 206	1 849 824	2 122 264

Tabulka 36 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015		2016		2017		2018	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Speciální mateřské školy	7 868	5 788	9 132	6 694	12 365	9 039	13 444	9 832
Speciální základní školy	132 294	96 285	138 203	99 997	148 900	107 482	172 783	125 096
Gymnázia	256 894	186 848	272 905	197 552	296 699	214 731	342 944	248 758
Střední odborné školy	477 814	349 111	515 594	374 979	563 937	409 981	662 056	482 120
Střední odborná učiliště a učiliště	212 718	154 598	220 763	159 790	234 113	169 330	262 417	190 329
Speciální střední školy	47 273	34 528	49 383	35 951	43 905	31 888	46 269	33 654
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	61 889	45 108	66 692	48 454	69 277	50 216	78 975	57 330
Ostatní školní stravování	54 748	39 882						
Školní družiny a kluby	9 473	7 017	10 221	7 543	11 831	8 699	14 437	10 615
Domovy mládeže	64 139	47 191	66 736	48 982	73 203	53 531	78 896	57 713
Pedagogicko-psychologické poradenství	36 580	26 536	39 070	28 261	43 125	31 089	51 678	37 374
Vyšší odborné školy	28 215	20 591	26 558	19 327	25 616	18 624	24 797	18 074
Základní umělecké školy	209 379	155 130	223 507	164 781	243 348	178 994	279 497	205 590
Dětské domovy	75 382	55 504	78 442	57 565	83 506	61 084	94 071	68 782
Celkem	1 619 918	1 184 235	1 717 206	1 249 876	1 849 825	1 344 688	2 122 264	1 545 267

V roce 2018, stejně jako v předešlých letech, nejvyšší jednotkové výdaje vykazují dětské domovy, následují jednotkové výdaje na děti a žáky ve speciálních základních školách, speciálních mateřských školách a speciálních středních školách. Podrobněji viz následující tabulka.

Tabulka 37 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných ZK

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Speciální mateřské školy	98 350	110 024	138 933	147 736
Speciální základní školy	123 639	138 203	152 561	177 032
Gymnázia	40 577	43 263	46 857	53 880
Střední odborné školy	52 340	53 099	57 468	67 112
Střední odborná učiliště a učiliště	46 844	57 015	63 120	72 013
Speciální střední školy	91 261	107 354	106 825	124 714
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	4 195	4 471	4 604	5 201
Školní stravování při středním vzdělávání				
Školní družiny a kluby	22 827	24 394	26 950	31 453
Domovy mládeže	27 972	29 464	32 506	34 392
Vyšší odborné školy	35 050	39 229	45 661	52 425
Základní umělecké školy	14 310	15 100	16 336	18 781
Dětské domovy	300 327	316 298	321 177	402 013

Kromě prostředků přidělovaných školám a školským zařízením prostřednictvím normativů jsou jim poskytovány prostředky účelové. V roce 2018 bylo školám a školským zařízením zřizovaným krajem poskytnuto účelově celkem 73 899 tis. Kč. Oproti roku předchozímu se jedná o pokles ve výši cca 50 mil. Kč. Hlavním důvodem poklesu těchto dotací je skutečnost, že nárůsty platových tarifů zaměstnanců regionálního školství byly realizovány prostřednictvím normativů a ne přes účelové dotace. Podrobný přehled účelových dotací od roku 2015 uvádí následující tabulka.

Tabulka 38 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným ZK (v tis. Kč)

Účel	2015	2016	2017	2018
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků RgŠ	50 023	44 362	37 492	0
Zvýšení odměňování pracovníků RgŠ	8 068	0	0	0
Zvýšení platů nepedagogických zaměstnanců RgŠ	0	0	12 433	0
Soutěže a přehlídky	859	753	780	974
Prevence sociálně patologických jevů	78	0	239	0
Podpora integrace romské komunity	129	249	313	284
Podpora odborného vzdělávání	13 440	13 346	11 145	7 439
Sportovní gymnázia	4 115	4 152	4 669	5 399
Excelence středních a základních škol	1 572	1 705	1 733	1 677
Kulturní aktivity	15	0	60	80
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	168	270	0	0
Vybavení diagnostickými nástroji	120	93	0	243
Podpora navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních	0	2 378	4 641	5 337
Učebnice a laboratorní sady v CTYOnline	22	0	0	0
Podpora zabezpečení škol	23	0	0	0
Asistenti pedagoga	0	60	181	132
Podpora školních psychologů	895	1 252	808	0
Podpora výuky plavání v základních školách	0	0	9	47
Podpora vzdělávání národnostních menšin	40	40	0	0
OP VK – šablony ZŠ a SŠ	36 599	0	0	0
Grantové projekty	51 908	0	0	0
Grantové projekty - investice	1	0	0	0
OP VVV – Prioritní osa 3	0	0	26 432	22 458
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	606	566	473	640
Přeshraniční spolupráce	7	0	0	0
Vybraná podpůrná opatření při vzdělávání - investice	0	0	50	0
Centra odborné přípravy – investice	0	0	3 249	0
Dotace na zmírnění škod způsobených suchem	0	149	0	0
Celkem ze SR a EU	168 688	69 375	104 707	44 710
z prostředků kraje				
Podpora řemesel	3 623	4 062	3 889	3 435
Dotace z FZK (FMS)	88	71	37	0
EVVO	271	178	101	0
Účelová dotace z Odboru řízení dotačních programů	0	97	306	5 313
Účelová dotace z Odboru investic	18 899	27 134	14 829	20 441
Dotace z Kanceláře hejtmána	527	102	259	0
Celkem z kraje	23 408	31 644	19 421	29 189
Ú h r n e m	192 096	101 019	124 128	73 899

Podrobné údaje o průměrných platech a o jejich vývoji v letech 2015 až 2018 dle jednotlivých typů škol a školských zařízení za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance, poskytují následující tabulky.

Tabulka 39 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Základní umělecké školy	25 831	26 939	28 810	32 147
Střední odborná učiliště	26 889	28 507	30 290	33 766
Gymnázia	28 769	30 147	32 326	35 743
Střední odborné školy	28 373	29 730	32 095	35 436
Vyšší odborné školy	29 357	30 707	32 158	35 014
Konzervatoře	27 950	29 351	33 652	35 775
Speciální mateřské školy **	22 708	22 485	24 447	26 417
Mateřské školy při zdravotnickém zařízení **	-	-	25 483	24 732
Speciální základní školy **	26 926	28 056	29 623	32 703
Základní školy při zdravotnickém zařízení **	-	-	31 776	35 342
Speciálně pedagogická centra	24 955	27 039	28 838	31 803
Speciální střední školy **	26 971	28 167	30 325	32 783
Internáty speciálních ZŠ	23 889	24 506	26 109	30 669
Školní družiny **	21 242	22 767	23 539	26 036
Školní kluby **	-	-	17 506	25 486
Domovy mládeže	24 340	25 252	26 400	29 052
Dětské domovy	26 938	28 331	29 531	32 307
Pedagogicko-psychologické poradny	28 307	30 041	31 922	35 670
Celkem	27 290	28 630	30 592	33 864

Tabulka 40 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Základní umělecké školy	17 269	17 370	19 345	22 002
Střední odborná učiliště a učiliště	18 059	18 126	19 565	22 156
Gymnázia	16 350	17 116	19 008	21 071
Střední odborné školy	17 612	18 475	20 288	22 694
Vyšší odborné školy	17 680	17 226	19 345	20 313
Konzervatoře	16 157	15 874	19 207	20 811
Speciální mateřské školy *	14 318	14 509	15 802	17 451
Speciální základní školy *	15 725	16 667	18 070	20 992
Základní školy při zdravotnickém zařízení *	-	-	21 490	23 358
Speciálně pedagogická centra	16 257	17 190	19 638	27 680
Speciální střední školy *	18 364	19 592	19 502	22 224
Internáty speciálních ZŠ	15 016	15 029	15 985	18 162
Domovy mládeže	13 531	15 039	16 043	17 128
Dětské domovy	17 145	17 709	19 685	22 413
Pedagogicko-psychologické poradny	19 362	21 944	23 093	26 540
Školní jídelny	15 198	15 681	16 835	18 638
Celkem	16 560	17 144	18 650	20 863

* Pozn.: Od 1. 1. 2017 dochází ke změně v metodice vykazování některých druhů činností škol a školských zařízení – především je samostatně sledována činnost mateřských a základních škol při zdravotnickém zařízení a školních klubů (dříve zahrnuto do speciálních mateřských a základních škol a školních družin). Speciální střední školou je zařízení pouze v případě, že buď celá škola, nebo některé z jejích samostatných pracovišť funguje jako škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

9.1.3. Provozní výdaje

Provozní výdaje (příspěvky na provoz) z rozpočtu kraje pro školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem v roce 2018 představovaly částku 356 858,60 tis. Kč. V porovnání s rokem 2017 došlo ke zvýšení objemu příspěvků na provoz o 12 494,20 tis. Kč. V rámci příspěvků na provoz byla vyčleněna částka 9 976 tis. Kč na platy a 1 241 tis. Kč na ostatní osobní náklady. V rámci příspěvků na provoz bylo poskytnuto na softwarové licence 5 002 tis. Kč a stipendia středním zdravotnickým školám 242 tis. Kč.

Školám a školským zařízením poskytli v roce 2018 příspěvky na neinvestiční záměry Odbor investic v celkové výši 20 441,07 tis. Kč a Odbor řízení dotačních programů v celkové výši 5 312,03 Kč.

Na „Podporu řemesel v odborném školství“ byl v roce 2018 poskytnut účelový příspěvek ve výši 3 771,50 tis. Kč, z toho školám zřizovaným Zlínským krajem bylo poskytnuto 3 435 tis. Kč a soukromým školám 336,50 tis. Kč.

V následující tabulce je rozepsána výše příspěvků na provoz poskytnutých z rozpočtu kraje v jednotlivých letech a procento udává podíl, který dostávají jednotlivé typy škol a školských zařízení z celkově poskytnutých příspěvků v konkrétním roce.

Tabulka 41 - Přehled poskytnutých příspěvků na provoz z rozpočtu ZK v letech 2015 až 2018

Typ školy, školského zařízení	2015		2016		2017		2018	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Gymnázia	64 143,000	19,15	67 413,000	19,22	70 103,700	20,36	75 709,000	21,22
Sřední odborné školy	102 422,851	30,58	106 250,592	30,30	101 283,500	29,41	102 934,000	28,84
Sřední odborná učiliště	107 209,672	32,01	113 276,000	32,30	103 902,100	30,17	104 387,000	29,25
Odborná učiliště	4 286,000	1,28	3 980,000	1,13	4 288,100	1,25	4 566,000	1,28
Základní umělecké školy	1 617,000	0,48	1 335,000	0,38	4 513,200	1,31	5 103,000	1,43
Speciální školy	27 913,622	8,33	29 473,000	8,40	27 892,700	8,10	32 311,600	9,05
Dětské domovy	21 271,000	6,35	21 941,000	6,26	24 598,800	7,14	24 484,000	6,86
Plavecké školy	171,655	0,05	182,000	0,05	26,400	0,01	147,000	0,04
Pedagogicko- psychologické poradny	5 942,000	1,77	6 856,000	1,95	7 755,900	2,25	7 217,000	2,02
Celkem	334 976,800	100,00	350 706,592	100,00	344 364,400	100,00	356 858,600	100,00

Celkové provozní náklady v hlavní činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v roce 2018 představují částku 631 091,08 tis. Kč, oproti roku 2017 je zde navýšení o 59 667,36 tis. Kč, tj. o 10,44 %.

Výše provozních nákladů mezi jednotlivými roky je ovlivněna poskytnutými příspěvky na provoz, zapojením finančních fondů, vlastními a cizími zdroji a také náklady na projekty financovanými z Evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi. V roce 2018 došlo k poklesu nákladů na energie oproti roku 2017. Výrazně vzrostly náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek. Náklady na nájemné, ostatní nákup materiálu, ostatní služby, opravy a odpisy majetku se také navýšily.

Nejvýznamnějšími položkami v provozních nákladech škol a školských organizací v roce 2018 i v letech předcházejících jsou náklady na odpisy majetku, náklady vynaložené na energie, náklady na opravy a udržování, ostatní služby, náklady na nákup materiálu a pořízení dlouhodobého drobného majetku, jak je zjevné z údajů v tabulce Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2015 až 2018 (Příloha, kapitola 2). V položce ostatní náklady jsou zahrnuty náklady na potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace a internet, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné a školení.

Největší položku v nákladech roku 2018 představují **náklady na energie** (99 374,74 tis. Kč), které představovaly 15,75 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2017 je patrný pokles nákladů za energie, a sice o 3 247,59 tis. Kč. Náklady na **opravy a udržování** dosáhly v roce 2018 celkové výše 65 484,68 tis. Kč, což představuje

10,38 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2017 jsou náklady na opravy a udržování vyšší, konkrétně o 5 946,63 tis. Kč. Náklady na **ostatní služby** v roce 2018 představovaly částku 74 584,38 tis. Kč, tj. 11,82 % podíl v provozních nákladech. **Odpisy majetku** byly významnou položkou nákladů a představovaly v roce 2018 náklady v celkové výši 112 146,32 tis. Kč, tj. 17,77 % z celkových provozních nákladů. Náklady na odpisy majetku se oproti roku 2017 navýšily o 6 273,71 tis. Kč. V roce 2018 činily **ostatní náklady** částku 142 937,19 tis. Kč, což je 22,65 % celkových provozních nákladů. Oproti roku 2017 činí pokles ostatních nákladů částku 7 038,02 tis. Kč. Náklady na **drobný dlouhodobý hmotný majetek** v roce 2018 činily 73 813,12 tis. Kč, což je 11,70 % z celkových provozních nákladů a oproti roku 2017 představuje nárůst těchto nákladů částku 36 536,59 tis. Kč.

Hodnocení provozních nákladů dle jednotlivých typů škol a školských zařízení

K 31. 12. 2018 byl Zlínský kraj zřizovatelem 99 školských příspěvkových organizací. Z tabulky Přehled nákladů v letech 2015 až 2018 podle typu zařízení (Příloha, kapitola 3) je zřejmý počet organizací v jednotlivých skupinách. V rámci příspěvků na provoz byly školám vyčleněny platy v celkové výši 9 976 tis. Kč a ostatní osobní náklady ve výši 1 241 tis. Kč. V rámci provozu byly poskytnuty příspěvky na softwarové licence a stipendia středním zdravotnickým školám.

Střední odborná učiliště v roce 2018 čerpaly celkové náklady ve výši 708 793,05 tis. Kč a byly z 14,73 % (104 386,99 tis. Kč) kryty příspěvkem na provoz z rozpočtu kraje. Zbývající část nákladů byla kryta vlastními výnosy, tj. tržbami za stravování, ubytování, produktivní práci žáků, tržbami z nájemného, prodeje materiálu, finančními prostředky z fondu rezervního a investičního a také prostředky z ESF a účelovými dotacemi. V roce 2018 byl středním odborným učilištím poskytnut účelový příspěvek pro vybrané učební obory v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ v celkové výši 2 346,60 tis. Kč.

Celkové náklady **středních odborných škol** v roce 2018 činily 741 541,36 tis. Kč, z nichž bylo 13,88 % (102 925 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Účelový příspěvek zřizovatele v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory představoval částku 738 tis. Kč.

Celkové náklady **gymnázií** byly v roce 2018 na úrovni 605 609,15 tis. Kč, z nichž bylo 12,50 % (75 678,64 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Celkový účelový příspěvek pro gymnázia v programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory činil 350,40 tis. Kč.

Celkové náklady **speciálních škol** v roce 2018 činily 274 766,40 tis. Kč, z nichž 11,76 % (32 311,60 tis. Kč) bylo kryto z příspěvku na provoz zřizovatele.

Celkové náklady u **dětských domovů** představovaly částku 120 311,84 tis. Kč, z nichž bylo 20,35 % (24 484 tis. Kč) pokryto z příspěvku na provoz zřizovatele. Provoz těchto zařízení převážně hradí zřizovatel a jen malá část nákladů je kryta sociálními dávkami dětí, případnými sponzorskými dary nebo ošetřovným od rodičů.

Celkové náklady **speciálních odborných učilišť** v roce 2018 činily 36 942,01 tis. Kč, z nichž 12,36 % (4 566 tis. Kč) bylo financováno z příspěvku na provoz zřizovatele.

Základní umělecké školy si hradí provozní náklady z vlastních zdrojů, tj. prostředky získanými ze školního a pronájmů. Celkové náklady na chod těchto zařízení představovaly částku 325 560,57 tis. Kč. V roce 2018 byly poskytnuty základním uměleckým školám příspěvky na provoz ve výši 5 103 tis. Kč, tj. 1,57 %.

Poslední skupinou školských příspěvkových organizací jsou takzvané „nenormativní“ organizace. Náklady **plavecké školy** jsou financovány z vlastních i cizích zdrojů. V roce 2018 byl Plavecké škole Uherské Hradiště poskytnut příspěvek na provoz v celkové výši 147 tis. Kč (tj. 1,83 %). Celkové provozní náklady činily 8 017,40 tis. Kč.

Provozní náklady **Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín** představovaly částku 44 950,01 tis. Kč, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele činil 7 217 tis. Kč, což je 16,06 %.

Financování provozních nákladů škol

Provozní náklady škol a školských zařízení jsou financovány v průměru z 54,02 % z příspěvku na provoz zřizovatele, 11,29 % činily účelové dotace, 31,28 % vlastní a cizí zdroje a 3,41 % prostředky vlastních peněžních fondů.

Fond investic byl zapojen do provozu k financování oprav a údržby nemovitého majetku. V roce 2018 v celkové výši 5 134,46 tis. Kč, což je oproti roku 2017 nižší zapojení fondu investic o 3 273,16 tis. Kč.

Rezervní fond je využíván k rozvoji hlavní činnosti organizací. V roce 2018 byl zapojen do provozu ve výši 15 195,42 tis. Kč, což je proti roku 2017 snížení o 414,77 tis. Kč. Rezervní fond byl použit také k převodům do investičních fondů se souhlasem zřizovatele (v celkové výši 3 600,02 tis. Kč), k použití účelově určených darů a k úhradě sankcí.

Fond odměn byl použit v roce 2018 ve výši 751,60 tis. Kč z důvodu překročení limitu prostředků na platy a odměny zaměstnanců.

FKSP (Fond kulturních a sociálních potřeb) byl zapojen v celkové výši 468,80 tis. Kč na pořízení DDHM pro zlepšení pracovního prostředí.

Tabulka 42 - Zapojování fondů v letech 2015 až 2018 (v tis. Kč)

Fond	2015	2016	2017	2018
Fond oběžných aktiv, FKSP	132,83	117,95	281,10	468,80
Fond odměn	878,96	924,24	581,58	751,60
Rezervní fond	16 165,72	15 220,01	15 610,19	15 195,42
Fond investic	9 868,44	16 441,63	8 407,62	5 134,46
Celkem	27 045,95	32 703,83	24 880,49	21 550,27

9.1.4. Investiční výdaje

Ve školách a školských zařízeních byly v r. 2018 realizovány investiční akce se zapojením prostředků Zlínského kraje a programových fondů v celkových nákladech 360 277 000 Kč, z toho bylo kryto investičním příspěvkem Zlínského kraje 217 074 000 Kč, neinvestičním příspěvkem 28 071 000 Kč a dotacemi z operačních programů 70 735 000 Kč. Celkové příspěvky a dotace v roce 2018 činily 315 880 000 Kč.

Realizované investiční akce byly ve výši 38 110 000 Kč kryty z prostředků fondů investic škol a školských zařízení. Z fondů investic organizací byl dále uložen odvod finančních prostředků zřizovateli ve výši 36 236 000 Kč.

Jako nejvýznamnější akce realizované v roce 2018 je možno jmenovat stavební úpravy Máchova 628 SPŠ stavební Valašské Meziříčí v celkových nákladech ve výši 27 794 000 Kč, rekonstrukce elektroinstalace II. etapa ZŠ, MŠ a PŠ Vsetín ve výši 11 206 000 Kč, rekonstrukce budovy staré školy SŠOS Vizovice ve výši 8 681 000 Kč, vybudování pracoviště pro odborný výcvik cukrář SŠPHZ Uherské Hradiště ve výši 7 984 000 Kč, rekonstrukce hřiště SOU Uherský Brod ve výši 7 679 000 Kč, rekonstrukce venkovního hřiště Gymnázium a JŠ Zlín ve výši 8 331 000 Kč nebo revitalizace parku SOŠ J. Sousedíka Vsetín v celkových nákladech 7 824 000 Kč.

Se spoluúčastí prostředků dotačních programů byly v roce 2018 realizovány:

- V rámci Národního dotačního programu 21. Centra odborné přípravy:
 - Nákup učebních pomůcek II SŠ zemědělské a přírodovědné Rožnov pod Radhoštěm ve výši 1 945 000 Kč,
 - modernizace vybavení COP učebními pomůckami III VOŠ potravinářské a SPŠ mlékárenské Kroměříž ve výši 1 828 000 Kč,
 - centrum odborné přípravy III Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž ve výši 1 178 000 Kč.
- V rámci Operačního programu Životní prostředí:

- Zateplení budovy školy Střední zdravotnické školy Kroměříž ve výši 59 775 000 Kč.
3. V rámci Integrovaného regionálního operačního programu:
 - Modernizace strojírenských dílen SOŠ a Gymnázium Staré Město ve výši 24 338 000 Kč,
 - učebna mechatroniky a automatizace SPŠ-COP Zlín ve výši 22 521 000 Kč,
 - půdní vestavba na budově školy Gymnázium J. Pivečky a SOŠ Slavičín ve výši 19 302 000 Kč,
 - pořízení strojů pro odborný výcvik žáků SOU Uherský Brod ve výši 18 482 000 Kč,
 - stavební úpravy a vybavení učeben a laboratoří Gymnázium Kroměříž ve výši 16 632 000 Kč,
 - vybudování nové laboratoře chemie, odborných učeben a poslucháren Gymnázium Zlín – Lesní čtvrť ve výši 13 290 000 Kč.
 4. V rámci výzev Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020:
 - Modernizace učebny pro kontrolu a měření SPŠ Zlín ve výši 2 734 000 Kč.
 5. V rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání:
 - Stroje a zařízení (elektrická kára, BESIP trenážer auto, pojízdné vozidlo Experimentária, mobilní planetárium) v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje SPŠ Otrokovice ve výši 3 845 000 Kč.

Přehled významných investičních akcí s dotacemi v roce 2018 je obsažen v tabulce P 9.

9.1.5. Výdaje na rozvojové programy

V roce 2018 byly z Fondu Zlínského kraje podporovány projekty a akce z oblasti mládeže, sportu, environmentální výchovy a osvěty a primární prevence v celkové výši 25 523 000 Kč. Podrobnější rozbor je obsažen v kapitole 7.1.

9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi

V roce 2018 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovaným obcemi dotace na přímé vzdělávací výdaje v celkové částce 3 934 245 tis. Kč.

V porovnání s rokem 2017 je tato dotace celkově vyšší o 535,6 mil. Kč, což je způsobeno především nárůstem tarifních platů zaměstnanců škol a školských zařízení.

Podrobnější údaje o dotacích ukazují následující tabulky.

Tabulka 43 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Výdaje	2015	2016	2017	2018
Mzdové výdaje	2 055 577	2 212 641	2 449 081	2 844 664
Odvody	719 209	785 073	881 066	1 023 444
Ostatní	62 927	62 286	68 478	66 137
Celkem	2 837 713	3 060 000	3 398 625	3 934 245

Tabulka 44 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015		2016		2017		2018	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Mateřské školy	722 891	530 659	762 683	557 934	829 307	604 612	950 242	694 031
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	1419 186	1017 758	1543 992	1106 980	1741 679	1245 108	2033 248	1460 810
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	194 817	139 470	214 347	153 242	245 722	174 748	295 969	211 680
Střední odborné školy	0	0	0	0	155	115	660	482
Školní stravování	276 731	201 704	294 307	213 923	311 414	225 691	353 806	256 839
Školní družiny a kluby	160 917	119 182	178 898	132 020	199 160	146 436	220 760	162 294
Základní umělecké školy	11 167	8 276	12 460	9 203	13 637	10 038	16 221	11 939
Domy dětí a mládeže	52 004	38 528	53 313	39 339	57 551	42 333	63 339	46 589
Celkem	2837 713	2055 577	3060 000	2212 641	3398 625	2449 081	3934 245	2844 664

Ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi jsou finančně nejnáročnější žáci základních škol s ročníky pouze prvního stupně. Podrobněji v následující tabulce.

Tabulka 45 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Mateřské školy	36 328	38 821	42 796	49 169
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	34 277	36 928	40 951	47 157
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	41 066	44 480	49 903	59 551
Střední odborné školy	0	0	2 500	8 148
Školní stravování	4 341	4 622	5 143	5 437
Školní družiny a kluby	9 402	9 684	10 910	12 079
Základní umělecké školy	13 061	13 937	15 002	17 275
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	3 021	3 107	3 338	3 773

Vývoj průměrných platů v letech 2015 až 2018 hrazených ze státního rozpočtu podle typů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance je obsahem následujících tabulek.

Tabulka 46 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Mateřské školy	23 463	24 525	25 945	28 640
Základní školy	27 304	28 524	30 475	33 426
Školní družiny *	21 543	22 670	24 141	26 762
Školní kluby *	-	-	23 566	25 996
Základní umělecké školy	27 615	28 966	31 113	35 699
Střední odborné školy	0	0	29 143	31 170
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	26 836	26 776	28 853	31 526
Zařízení pro další vzdělávání pedagog. pracovníků	0	26 648	26 657	26 695
Celkem	25 720	26 877	28 655	31 533

Tabulka 47 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Mateřské školy	12 416	13 186	14 707	16 332
Základní školy	14 501	15 207	16 804	18 749
Školní jídelny	14 419	15 111	16 559	18 510
Základní umělecké školy	18 086	19 656	18 492	22 437
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	19 614	18 751	19 458	21 605
Zařízení pro další vzdělávání pedagog. pracovníků	41 732	34 107	34 071	33 374
Celkem	14 165	14 842	16 366	18 244

* Pozn.: Od 1. 1. 2017 dochází ke změně v metodice vykazování některých druhů činností škol a školských zařízení – především je samostatně sledována činnost školních družin a školních klubů (dříve společně).

Účelově bylo poskytnuto školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v roce 2018 celkem 145 177 tis. Kč, což je o téměř 87 mil. Kč méně než v roce předchozím (nárůsty platových tarifů zaměstnanců regionálního školství byly realizovány prostřednictvím normativů a ne přes účelové dotace), viz následující tabulka.

Tabulka 48 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným obcemi (v tis. Kč)

Účel	2015	2016	2017	2018
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků RgŠ	80 041	78 897	69 137	0
Zvýšení odměňování pracovníků RgŠ	14 213	0	0	0
Zvýšení platů nepedagogických zaměstnanců RgŠ	0	0	26 917	0
Soutěže a přehlídky	368	345	316	375
Prevence sociálně patologických jevů	258	251	364	0
Excelence základních škol	0	157	146	218
Kulturní aktivity	17	0	20	20
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	189	458	0	0
Podpora zabezpečení škol	714	0	1 062	0
Rozvoj výukových kapacit MŠ a ZŠ	1 046	0	0	0
Rozvoj výukových kapacit MŠ a ZŠ - investice	6 476	0	0	0
Asistenti pedagoga	1 559	2 483	2 382	697
Podpora školních psychologů	3 679	3 893	0	0
Podpora logopedické prevence	615	278	0	0
Podpora implementace etické výchovy	100	152	0	0
Podpora výuky plavání v základních školách	0	0	1 029	4 202
Podpora nadaných žáků ZŠ a SŠ	0	100	188	0
Vzdělávací programy paměťových institucí do škol	0	0	490	980
Podpora národnostních menšin	59	89	59	171
Děti – cizinci z 3. zemí	311	404	795	894
OP VK – šablony ZŠ a SŠ	86 539	0	0	0
Grantové projekty	11 374	0	0	0
OP VVV – Prioritní osa 3	0	11 044	127 525	137 240
Vybraná podpůrná opatření při vzdělávání - investice	0	0	0	115
Podpora činnosti informačních center pro mládež	380	229	192	265
OP - Zaměstnanost	0	262	702	0
Celkem ze SR a EU	207 938	99 042	231 324	145 177

z prostředků kraje				
Dotace z FZK (sekce MLÁDEŽ A SPORT)	66	75	20	119,9
Dotace z FZK (FK)	37	25	9	0
Dotace ze SF	0	0	55	0
EVVO	448	388	433	821,5
Dotace z Kanceláře hejtmána	478	50	303	0
Celkem z kraje	1 029	538	820	0
Ú h r n e m	208 967	99 580	232 144	145 177

9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením

V roce 2018 v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb. byla poskytnuta soukromým školám, předškolním a školským zařízením ve Zlínském kraji prostřednictvím krajského úřadu dotace ve výši 286 394 tis. Kč. V porovnání s předchozím rokem je celková dotace vyšší o necelých 40 mil. Kč (způsobeno zvýšením finančních normativů a nárůstem výkonů). Dotace poskytnuté jednotlivým typům zařízení a jejich vývoj od roku 2015 zachycuje následující tabulka.

Tabulka 49 - Celková dotace dle zákona č. 306/1999 Sb. (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2015	2016	2017	2018
Mateřské školy	8 474	11 618	13 708	16 912
Speciální mateřské školy	3 412	3 537	5 121	6 097
Základní školy	21 902	23 298	27 009	35 902
Gymnázia	2 675	3 203	3 660	4 654
Střední odborné školy	73 907	80 494	87 733	94 739
Střední odborná učiliště a učiliště	19 997	21 271	22 078	23 814
Speciální střední školy	10 246	9 580	10 082	12 757
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	2 125	1 821	1 808	2 051
Školní stravování při středním vzdělávání	1 115			
Školní družiny a kluby	3 362	3 614	4 089	4 676
Domovy mládeže	2 567	2 663	2 731	2 708
Vyšší odborné školy	5 381	5 128	5 042	4 596
Základní umělecké školy	44 034	52 309	63 283	77 288
Domy dětí a mládeže	0	0	55	200
Celkem	198 082	218 536	246 399	286 394

Mimo dotace poskytnuté k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a výdajů souvisejících s běžným provozem školy byly některým školám a školským zařízením poskytnuty prostředky účelové, jejichž přehled uvádí následující tabulka. Tyto dotace jsou v porovnání s předchozím rokem nižší o více než 5 mil. Kč, což je způsobeno poskytováním prostředků na asistenty pedagoga prostřednictvím finančních normativů z podpůrných opatření.

Tabulka 50 - Přehled dotací účelově poskytnutých soukromým školám a školským zařízením (v tis. Kč)

Účel	2015	2016	2017	2018
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků soukromého školství	2 066	0	0	0
Soutěže a přehlídky	0	21	23	0
Podpora odborného vzdělávání	726	616	505	578
Excelence středních škol	2	12	25	42
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	46	11	0	0
Asistenti pedagoga	3 040	6 548	5 346	131
Podpora logopedické prevence	40	30	0	0
Děti – cizinci z 3. zemí	0	26	54	24
Grantové projekty	2 039	0	0	0
Celkem ze SR a EU	7 959	7 264	5 953	775
z prostředků kraje				
Dotace z FZK - kultura	0	0	8	0
Dotace z Kanceláře hejtmana	22	0	0	0
Celkem z kraje	22	0	8	0
Ú h r n e m	7 981	7 264	5 961	775

Závěr

Zpracovatelem výroční zprávy je Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje. Při zpracování byla využita statistická data zjišťovaná podle školských předpisů a dále údaje, které má odbor k dispozici z vlastní činnosti a z výročních zpráv školských organizací.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2017-2018 je zveřejněna na internetových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz a na informačním a vzdělávacím portále školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

Přílohy

1. Doplnující kvantitativní údaje

Tabulka P 1 - Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi v okresech Zlínského kraje ve školním roce 2017-2018

Věk	Počet dětí				Celkem
	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	
do 3 let	530	820	668	813	2 831
3leté	837	1 213	1 175	1 504	4 729
4leté	984	1 251	1 271	1 687	5 193
5leté	979	1 272	1 335	1 691	5 277
starší	255	330	324	376	1 285
Celkem	3 585	4 886	4 773	6 071	19 315

Tabulka P 2 - Počty tříd a žáků ZŠ jednotlivých typů zřizovatelů a změna oproti předešlému školnímu roku

Zřizovatel			Celkem	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem 1. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem 2. stupeň
Obec	Třídy	Počet	2 395	312	308	300	299	268	1 487	242	230	216	220	908
		Změna	48	-8	1	8	17	5	23	15	11	-4	3	25
	Žáci	Počet	47 901	5 683	5 772	5 836	6 022	5 602	28 915	5 128	4 902	4 534	4 422	18 986
		Změna	686	-125	-83	-175	405	99	121	210	308	-35	82	565
Církev	Třídy	Počet	39	4	5	5	5	4	23	4	4	4	4	16
		Změna	0	-1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Žáci	Počet	731	70	90	86	82	83	411	84	79	76	81	320
		Změna	2	-20	7	5	2	6	0	-3	-16	10	11	2
Soukromník	Třídy	Počet	30	3	5	3	3	3	17	3	3	4	3	13
		Změna	1	-1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	Žáci	Počet	458	50	58	50	55	55	268	49	47	47	47	190
		Změna	24	-3	5	-1	2	6	9	7	1	12	-5	15

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji | 2017-2018

Tabulka P 3 - Počty studujících v OFV ve školních letech 2008-2009 až 2017-2018

Skupina oborů	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
H – obory s výučním listem	39	75	79	78	72	63	63	75	119	126
M a L – obory s maturitní zkouškou (vč. NS)	1 770	1 741	1 595	1 213	964	881	811	702	652	623
N – obory vyššího odborného vzdělání	195	305	277	279	172	127	130	124	79	98
Celkem	2 004	2 121	1 951	1 570	1 208	1 071	1 004	901	850	847

Tabulka P 4 - Srovnání počtu studujících na VOŠ ve Zlínském kraji ve školních letech 2001-2002 až 2017-2018 (k 30. 9. kalendářního roku)

Školní rok	Denní forma vzdělávání						Ostatní formy vzdělávání	
	celkem	počet studujících v ročníku				absolventi	celkem	absolventi
		1.	2.	3.	4.			
2001-2002	1 103	483	249	277	94	449	215	59
2002-2003	1 087	450	360	207	70	333	199	54
2003-2004	1 167	522	340	265	40	300	211	50
2004-2005	1 151	456	393	260	42	310	176	54
2005-2006	1 122	504	342	276	0	345	208	32
2006-2007	1 090	467	351	258	14	233	170	26
2007-2008	1 063	461	363	232	67	112	237	26
2008-2009	958	400	283	222	53	260	195	34
2009-2010	1 017	468	280	230	39	197	305	0
2010-2011	1 029	490	297	225	17	255	277	74
2011-2012	957	397	314	246	0	220	279	90
2012-2013	936	436	233	267	0	234	172	28
2013-2014	924	423	277	224	0	236	127	30
2014-2015	843	351	235	257	0	196	130	19
2015-2016	709	285	216	208	0	224	124	39
2016-2017	611	247	181	183	0	178	79	22
2017-2018	461	156	144	161	0	164	98	6

Tabulka P 5 - Počty studentů VOŠ všech zřizovatelů v hlavních skupinách oborů vzdělání

Skupina oborů	Délka studia	2016-2017			2017-2018		
		Počet studentů	Absol. 2015/16	1. ročník 2016/17	Počet studentů	Absol. 2016/17	1. ročník 2017/18
DFV – DENNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ							
26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika	3	27	11	22	25	3	13
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	3	29	5	11	13	8	0
53 - Zdravotnictví	3	225	61	84	179	67	65
63 - Ekonomika a administrativa	3	88	5	50	69	13	41
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	21	10	0	12	8	0
68 - Právo, právní činnost	3	75	42	27	51	24	17
75 - Pedagogika, učitelství a soc. péče	3	99	38	33	75	31	20
82 - Umění a užité umění	3	47	6	20	37	10	16
Celkem		247	178	247	461	164	156
OFV – DÁLKOVÁ a KOMBINOVANÁ FORMA							
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	4	27	4	10	27	3	11
53 - Zdravotnictví	3,5	43	17	0	65	0	16
63 - Ekonomika a administrativa	3	9	6	0	6	3	0
Celkem		79	27	10	98	6	27
Celkem všechny formy vzdělávání		690	205	257	559	170	183

Tabulka P 6 - Přehled a rozdělení počtu stravujících se dětí, žáků a studentů podle kategorií stravníků a druhů nebo typů škol a ostatních pravidelně stravovaných ve školním roce 2017-2018 k 31. 10. 2017 (bez náhradního stravování)

Kategorie stravníků	Počet stravníků
Mateřské školy	19 816
Přípravný stupeň, přípravné třídy	25
1. stupeň základních škol	28 402
2. stupeň základních škol	17 930
Nižší stupeň 6 - 8letých gymnázií	1 364
Střední školy vč. konzervatoří	15 631
Vyšší odborné školy	158
Školská zařízení pro výkon ústavní – ochranné výchovy	75
Děti, žáci, studenti - celkem	83 401
Ostatní pravidelně stravovaní - dospělí	24 926
Pravidelně stravovaní - celkem	108 327

Tabulka P 7 - Počet zařízení školního stravování podle typu ve školním roce 2017-2018 k 31. 10. 2017 (bez náhradního stravování)

Zařízení	Počet
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze školní jídelny zapsané do rejstříku	124
Školní jídelny s kuchyní	404
Vyvařovny	0
Školní jídelny - výdejny – strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík	7
Zařízení školního stravování - celkem	535

Tabulka P 8 - Přehled samostatných školních jídelen zřizovaných obcemi ve školním roce 2017-2018 (k datu 1. 9. 2017)

Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p.o.	Břest 61
Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p.o.	Chropyně, Ječmínkova 270
Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji | 2017-2018

Tabulka P 9 - Významné investiční akce s dotacemi v roce 2018 (v tis. Kč)

Název školy	Název akce	Náklady na akci celkem	Náklady na akci v r. 2018				Pozn.
			Celkem	z toho		Dotace	
				Investiční	Neinvestiční		
SŠ oděvní a služeb Vizovice	Rekonstrukce budovy staré školy	8 681	8 455	5 869	597		
SOU Uherský Brod	Rekonstrukce hřiště	7 679	5 957	5 523	432		
ZŠ, MŠ a PrŠ Vsetín	Rekonstrukce elektroinstalace - II. etapa	11 206	10 846	10 395	151		
Gymnázium a JŠ Zlín	Rekonstrukce venkovního hřiště	8 331	7 965	6 911	351		
OA a VOŠ Valašské Meziříčí	Rekonstrukce elektroinstalace a odpadů v pavilonu učeben a zázemí tělocvičny	4 183	4 085	2 883			
SPŠ stavební Valašské Meziříčí	Stavební úpravy Máchova 628	27 794	25 838	23 656	875		
SPŠ a OA Uherský Brod	Rekonstrukce sociálních zařízení	4 585	4 585	3 874	211		
Masarykovo gymnázium, SZŠ a VOŠ zdravotnická Vsetín	Rekonstrukce elektroinstalace	6 249	6 249	1 180	4829		
SOŠ J. Sousedíka	Revitalizace parku	7 824	7 824	7 824			
SOU Valašské Klobouky	rekonstrukce opěrné zídky	4 637	4 637	4 637			
OA T. Bati a VOŠ ekonomická Zlín	Rekonstrukce rozvodů vody a topení	3 535	3 535	2 027	1326		
Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm	Rekonstrukce zdravotnických a el. Instalace	7 058	7 000	3 367	2883		
Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm	Odstranění havarijního stavu střechy	1 766	1 766	1 715			
OU a ZŠ Holešov	Rekonstrukce kuchyně	7 083	7 083	5 600	1103		
SŠ-COPT Kroměříž	Výměna oken v podkroví	7 527	7 527		6085		
Gymnázium Valašské Klobouky	Stavební úpravy pro učebnu informatiky	1 641	1 641	260	1100		
SZŠ Kroměříž	Rekonstrukce slaboproudých rozvodů	6 482	6 482	6 345			
SŠPHZ Uherské Hradiště	Vybudování pracoviště pro odborný výcvik oboru Cukrář	7 984	7 610	7 076	334		
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	odstranění havarijního stavu střechy 1. a 5. pavilonu školy	4 425	4 425	2 625			
SOŠ a Gymnázium Staré Město	rekonstrukce slaboproudých rozvodů	1 787	1 787	1 787			
SŠZP Rožnov pod Radhoštěm	vybudování strukturované kabeláže	1 372	1 372	1 372			
SPŠ strojnická Vsetín	Modernizace pracoviště praktického vyučování	3 522	3 522	323		3 150 IROP	
OA,VOŠ a JŠ Uherské Hradiště	Dílna HW a počítačových sítí	2 097	1 958	50	21	1 887 IROP	
Gymnázium Valašské Klobouky	Rekonstrukce odborných prostor pro výuku fyziky, chemie a biologie	5 228	655		314	0* IROP	
Gymnázium Jana Pivečky a SOŠ Slavičín	Půdní vestavba na budově školy	19 302	2 606	2 070	29	0* IROP	
Gymnázium Zlín – Lesní čtvrť	Vybudování nové laboratoře chemie, odborných učeben a poslucháren	13 290	1 682	456	703	0* IROP	

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji | 2017-2018

ISŠ – COP Valašské Meziříčí	Metrologie pro technické obory	11 160	6 198		166	5 208	IROP
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm	Nákup techniky	11 091	2 079	1 614		0*	IROP
Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž	Vybavení do odborné učebny chirurgie, patologie – pitevny a mikrobiologie a parazitologie	4 088	3 973			3 270	IROP
Gymnázium Otrokovice	Výbudování multimediální učebny, učebny chemie a biologie	4 029	620	49	200	0*	IROP
Gymnázium J. A. Komenského a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Uherský Brod	Rekonstrukce laboratoře a učebny fyziky	7 759	889	315	115	0*	IROP
Gymnázium Kroměříž	Stavební úpravy a vybavení učeben a laboratoří	16 632	1 919		688	0*	IROP
SPŠP – COP Zlín	Učebna mechatroniky a automatizace	22 521	3 865	2 174	237	0*	IROP
Gymnázium Uherské Hradiště	Rekonstrukce laboratoří přírodních věd	6 842	751	216	185	0*	IROP
SOŠ a Gymnázium Staré Město	Modernizace strojírenských dílen	24 338	2 435	1 775	160	0*	IROP
SOU Uherský Brod	Pořízení strojů pro odborný výcvik žáků	18 482	1 848	725	114	0*	IROP
Obchodní akademie Kroměříž	Laboratoř výpočetní techniky	3 972	489	16	206	0*	IROP
SPŠ Zlín	Nákup nového CNC soustruhu	2 076	1 990			1831	IROP
OA a SPŠ Uherský Brod	Modernizace počítačové techniky učeben Hi-tech centra	2 324	2 324			2 091	IROP
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	Výbudování odborných učeben pro výuku matematiky	7 633	804		417	0*	IROP
OA T. Bati a VOŠ ekonomická Zlín	Multimediální učebna pro výuku přírodovědných předmětů	2 704	2 679		135	2 434	IROP
SPŠ Zlín	Modernizace učebny pro kontrolu a měření	2 734	959	465			IPRÚ
SPŠ Otrokovice	Implementace krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje	3 845	3 845	193		3 652	OP VVV
SZŠ Kroměříž	Zateplení budovy školy-OPŽP	59 775	41 722	40 477		0*	OP ŽP
Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž	Centrum odborné přípravy III	1 178	1 178			1 038	MZe
VOŠ potravinářská a SPŠ mlékárenská Kroměříž	Modernizace vybavení COP učebními pomůckami III	1 828	1 828			1 644	MZe
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm	Nákup učebních pomůcek II-COP	1 945	1 945	50		1 645	MZe
		402 224	231 432	155 894	23 967	27 850	

* V roce 2018 u dané investiční akce neproběhlo plnění ze strany řídicího orgánu příslušného dotačního titulu.

2. Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2015 až 2018 - nejvýznamnější položky provozních a přímých nákladů (v tis. Kč)

Položka	2015	Podíl z přímých nákladů	2016	Podíl z přímých nákladů	2017	Podíl z přímých nákladů	2018	Podíl z přímých nákladů
Mzdy	1 309 832,90	73,29	1 331 729,69	72,77	1 431 064,74	72,70	1 620 057,52	72,47
Odvody	443 143,11	24,80	461 700,53	25,23	503 100,10	25,56	565 854,15	25,31
Ostatní přímé ONIV	34 130,97	1,91	36 613,34	2,00	34 271,24	1,74	49 489,04	2,21
- z toho učebnice zdarma	810,32	0,05	724,87	0,04	728,60	0,04	811,54	0,04
- z toho učební pomůcky	5 097,03	0,29	3 682,52	0,20	3 235,73	0,16	3 512,67	0,16
Přímé náklady celkem	1 787 106,98	100,00	1 830 043,56	100,00	1 968 436,08	100,00	2 235 400,71	100,00
Položka	2015	Podíl z provozních nákladů	2016	Podíl z provozních nákladů	2017	Podíl z provozních nákladů	2018	Podíl z provozních nákladů
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	39 669,17	6,36	42 248,46	7,03	37 276,53	6,52	73 813,12	11,70
Ostatní nákup materiálu	50 972,24	8,17	47 763,09	7,94	46 033,32	8,06	47 852,76	7,58
Energie	110 217,39	17,66	107 418,36	17,86	102 622,33	17,96	99 374,74	15,75
Nájemné	14 640,56	2,35	12 454,43	2,07	13 621,97	2,38	14 897,89	2,36
Ostatní služby	89 911,69	14,41	67 707,27	11,26	70 559,73	12,35	74 584,38	11,82
Opravy a udržování	71 717,04	11,49	82 531,63	13,72	59 538,05	10,42	65 484,68	10,38
Odpisy majetku	104 691,92	16,78	103 450,00	17,20	105 872,61	18,53	112 146,32	17,77
Ostatní *)	142 268,90	22,80	137 816,76	22,92	135 899,17	23,78	142 937,19	22,65
Provozní náklady celkem	624 088,91	100,00	601 390,00	100,00	571 423,71	100,00	631 091,08	100,00
Rozdíl proti předchozímu roku	46 164,56	x	-22 698,91	x	-29 966,29	x	59 667,37	x
Podíl proti předchozímu roku	7,99	x	-3,64	x	-4,98	x	10,44	x
Projekty ESF	89 573,51	x	170,16	x	6 573,16	x	40 789,15	x
CELKOVÉ NÁKLADY	2 411 195,89	x	2 431 433,56	x	2 539 859,79	x	2 866 491,79	x

Poznámka: *) potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení

3. Přehled nákladů v letech 2015 až 2018 podle typu školy a školského zařízení (v tis. Kč)

Škola/ školské zařízení	2014			2015			2016			2017			2018			Koeficient nárůstu 2018/2017	
	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem
Gymnázia	13	477 474,45	113 022,37	13	477 753,34	123 906,88	13	484 876,06	119 617,78	13	510 159,92	115 527,47	13	605 609,15	148 776,05	18,71	-70,84
			71 547,38			64 143,00			67 413,00			69 934,18			75 678,64	12,50	50,87
SOŠ	19	635 397,40	163 898,11	19	647 382,23	181 650,01	19	647 913,45	175 367,35	19	674 878,56	166 946,97	19	741 541,36	169 625,16	9,88	-74,87
			98 103,00			102 422,85			106 250,59			101 283,50			102 925,00	13,88	60,68
SOU	13	640 927,87	188 396,26	13	625 652,62	197 796,40	13	620 251,31	192 387,25	13	622 716,00	170 500,00	13	708 793,05	191 443,97	13,82	-69,26
			102 969,00			107 163,81			113 276,00			103 878,10			104 386,99	14,73	54,53
Speciální OU	2	34 052,57	6 383,40	2	33 153,59	6 398,84	2	33 024,16	6 008,11	2	33 713,30	6 102,21	2	36 942,01	7 396,51	9,58	-78,06
			4 415,00			4 286,00			3 980,00			4 288,10			4 566,00	12,36	61,73
ZUŠ	20	247 866,73	34 516,28	20	260 880,07	37 793,08	20	270 458,57	32 377,25	20	294 299,39	36 755,29	20	325 560,57	36 753,63	10,62	-87,51
			3 285,00			1 617,00			1 335,00			4 513,20			5 103,00	1,57	13,88
Speciální školy	20	220 691,20	33 933,42	20	220 225,96	36 187,32	20	224 970,35	35 921,08	20	241 819,42	32 939,77	20	274 766,40	37 413,50	13,62	-84,53
			28 183,00			27 883,65			29 473,00			27 892,70			32 311,60	11,76	86,36
Dětské domovy	10	102 571,90	28 098,55	10	105 323,23	28 951,77	10	107 313,18	28 995,70	10	115 615,94	32 229,95	10	120 311,84	29 775,40	4,06	-74,25
			20 941,00			21 271,00			21 941,00			24 598,80			24 484,00	20,35	82,23
Plavecké školy	2	9 967,92	3 888,04	2	10 602,09	4 099,96	1	6 132,96	2 414,55	1	6 870,16	2 303,10	1	8 017,40	2 280,55	16,70	-66,80
			0,00			152,56			182,00			26,40			147,00	1,83	6,45
Krajská PPP a Zařízení pro DVPP	1	26 670,62	5 787,92	1	30 222,76	7 304,65	1	36 493,52	8 300,93	1	39 787,10	8 118,96	1	44 950,01	7 626,31	12,98	-80,83
			5 394,00			5 942,00			6 856,00			7 755,90			7 217,00	16,06	94,63
Celkem za ZK	100	2 395 620,66	577 924,35	100	2 411 195,89	624 088,91	99	2 431 433,56	601 390,00	99	2 539 859,79	571 423,72	99	2 866 491,79	631 091,08	12,86	-75,15
			334 837,38			334 881,87			350 706,59			344 170,88			356 819,23	12,45	56,54

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2017-2018

Vydal: Zlínský kraj v roce 2019

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje